

Ezt az oldalt gépi fordítással [\[Link\]](#) fordították le. A gépi fordításokban előfordulhatnak az egyértelműséget és a pontosságot potenciálisan csökkentő hibák; az ombudsman nem vállal felelősséget az esetleges eltérésekért. A legmegbízhatóbb és jogilag korrekt tájékoztatásért olvassa el a fenti linken található, angol nyelvű forrásverziót. Bővebb információért tekintse meg nyelvi és fordítási politikánkat [\[Link\]](#).

Informatikai területen indított közbeszerzési eljárás - 2573/2007/VIK. sz. ügyben hozott határozata

Határozat

Ügy 2573/2007/VIK - Vizsgálat megindítása 04/12/2007 - Ajánlás 25/01/2012 - Határozat 13/12/2012

Ezt a panaszt egy informatikai területen működő vállalat nyújtotta be. A Bizottság ajánlati felhívást indított a „*Weboldal az integrációról*” létrehozása érdekében. A panaszos részt vett ebben a közbeszerzési eljárásban. Az értékelő bizottság azonban elutasította az ajánlatát, azzal az indoklással, hogy nem tett eleget a minőségi odaítélési kritériumoknak. A panaszos egy 2006. december 8-án elküldött levélben kifogásolta ezt a határozatot, és azt állította, hogy a határozat tisztességtelen, önkényes és nyilvánvaló értékelési hibákat tartalmaz. A panaszos ezenkívül azt állította, hogy a kiválasztott ajánlattevő az ajánlatában két alternatív javaslatot nyújtott be. Véleménye szerint a két alternatíva közül az egyik egy „változat” volt, noha az ajánlattételhez szükséges vonatkozó dokumentáció egyértelműen megtiltotta a változatokat.

A panaszos az ombudsmanhoz benyújtott panaszában (i) azt állította, hogy az értékelő bizottság helytelenül járt el, amikor elfogadott egy változatokat tartalmazó ajánlatot, és (ii) nem értett egyet a saját ajánlata értékelésével.

Az ombudsman az (i) pontot illetően úgy találta, hogy a nyertes ajánlattevő által javasolt alternatívák egyike valóban egy „változat” volt. Az ombudsman ezután azt a kérdést vizsgálta meg, hogy amennyiben a két ajánlat közül az egyiket (a változatot) elfogadhatatlannak nyilvánítja, a Bizottság vizsgálhatja-e a megmaradt ajánlatot. Az ombudsman határozatában rámutatott, hogy nem tud olyan szabályról, amely a jelenlegihez hasonló helyzetekben kifejezetten arra kötelezné az igazgatást, hogy az egész ajánlatot tekintse semmisnek amiatt, hogy egy változatot ajánlottak. A továbbiakban megjegyezte, hogy az ajánlattételi dokumentációban nem jelezték, hogy amennyiben egy érvényes ajánlattal együtt egy változatot is benyújtanak, az egész ajánlatot el kell utasítani. A fentiekre való tekintettel az ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy ebből a szempontból láthatólag nem sértették meg a közbeszerzési jogszabályt.



Ami a panaszos ajánlatának értékelését (a fenti (ii) pontot) illeti, az ombudsman úgy vélte, hogy a Bizottság eleget tett az indoklási kötelezettségének és a sikertelen ajánlattevők tájékoztatáshoz való jogára vonatkozó formai követelményeknek. Az ombudsman ugyanakkor rámutatott, hogy a panaszos 2006. december 8-i levelében kifogásolta az értékelő bizottság által adott indoklást, a Bizottság pedig tartózkodott az előterjesztett konkrét érvek kezelésétől, bár az ombudsman a vizsgálata során számos alkalommal kérte, hogy a gondos ügyintézés okán foglalkozzon ezekkel. Mivel a Bizottság nem reagált megfelelően ezekre a kérésekre, az ombudsman ajánlástervezetben kérte a Bizottságot, hogy foglalkozzon a panaszos érveivel, hogy az értékelését be tudja fejezni.

A Bizottság az ombudsman ajánlástervezetére válaszul kellő részletességgel tisztázta a panaszos által felvetett releváns kérdéseket. Az ombudsman ezért lezárta az ügyet, azzal a megállapítással, hogy a Bizottság elfogadta az ajánlástervezetét, és kielégítő lépéseket tett a végrehajtására.

A fentiek fényében az ombudsman a jelen ügyben nem állapított meg hivatali visszásságot.

A panasz hátteréről

1. A jelen kifogás egy vitatott közbeszerzési eljárásra vonatkozik. A panaszos, az informatikai területen tevékenykedő vállalat nem értett egyet ajánlatának értékelésével, és azt állította, hogy az értékelő bizottság tévesen fogadott el egy változatokat tartalmazó ajánlatot, míg a változatokat az ajánlati felhívás nem engedélyezte.

2. 2006. augusztus 19-én az Európai Bizottság akkori „Igazságügy, Szabadság és Biztonság” Főigazgatósága (a továbbiakban: Jogérvényesülési Főigazgatóság) ajánlati felhívást tett közzé az *integrációról szóló weboldal* létrehozására [1]. 2006. szeptember 27-én a panaszos benyújtotta ajánlatát.

3. 2006. november 23-án a Bizottság egy másik társaságnak ítélte oda a szerződést. Ugyanezen a napon levelet küldött az összes ajánlattevőnek, amelyben tájékoztatta őket az értékelés eredményéről. Az értékelő bizottság megállapította, hogy a panaszos ajánlata nem felelt meg a minőségi odaítélési kritériumoknak. 53,5 pontot kapott, míg a küszöbérték 60 pont volt. A legjobb ajánlat 83,5 pontot kapott.

4. 2006. november 29-én a panaszos fellebbezést nyújtott be az odaítélésről szóló határozat ellen, és kérte az értékelő jelentés egy példányát, valamint tájékoztatást kért a nyertes ajánlattevő, partnerei és alvállalkozói nevééről, a saját ajánlatának és a nyertes ajánlatnak odaítélt pontszámokról, valamint a nyertes ajánlattevő által tett pénzügyi ajánlatról.

5. A Bizottság 2006. december 5-i és 13-i levelében benyújtotta a kért információkat. Az értékelő jelentést illetően azonban csak azokat a részeket tette közzé, amelyek a panaszos



ajánlatának értékelésére vonatkoztak.

6. 2006. december 8-án a panaszos részletes elemzést küldött a Bizottságnak az értékelő bizottság ajánlatával kapcsolatos minden egyes észrevételéről, különös tekintettel a minőségi kritériumokra. Lényegében azzal érvelt, hogy ajánlatának értékelése pontatlan volt. A panaszos ezért arra kérte az intézményt, hogy ne folytassa a szerződés odaítélését, és helyette értékelje újra ajánlatát.

7. 2006. december 14-én a Bizottság aláírta a szóban forgó szolgáltatási szerződést a kiválasztott ajánlattevővel. Úgy ítélte meg, hogy az odaítélési szempontok értékelését valamennyi ajánlattevő esetében hátrányos megkülönböztetéstől mentesen végezték el, és teljes mértékben megfelelt az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak. Azt is megállapította, hogy már kellően megindokolta a panaszos ajánlatának elutasítását.

8. Néhány hónappal később, 2007. június 4-én a panaszos újabb levelet küldött a Bizottságnak, amelyben rámutatott, hogy az említett közbeszerzési eljárásra vonatkozó számos levélváltás ellenére a Bizottságnak még nem kellett kellően megindokolnia ajánlatának elutasítását. A panaszos hozzátette, hogy a Bizottság nem válaszolt megfelelően a 2006. december 8-i levelében kifejtett érvekre. A panaszos végül a teljes értékelő jelentés másolatát kérte.

9. 2007. június 18-i válaszában a Bizottság benyújtotta a teljes jelentés másolatát, amelyből eltávolítottak bizonyos adatokat, például az értékelő bizottság tagjainak nevét és a más ajánlattevők kereskedelmi érdekeit esetlegesen érintő információkat. A Bizottság megismételte azon álláspontját, hogy a szóban forgó közbeszerzési eljárásra vonatkozó valamennyi szükséges információt továbbította a panaszosnak, és ha a panaszos nem elégedett, a Bírósághoz vagy az európai ombudsmanhoz fordulhat.

10. A Bizottságtól kapott értékelő jelentés másolatának vizsgálatát követően a panaszos megjegyezte, hogy a sikeres ajánlattevő valójában két pénzügyi ajánlatot nyújtott be a projekt I. szakaszára. A panaszos úgy vélte, hogy a második ajánlat változatnak minősül, és a változatok egyértelműen tiltottak. Rámutatott, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció a következőket tartalmazta: *Az ajánlattevők nem nyújthatnak be ajánlatot a szükséges szolgáltatásoknak csak egy részére vonatkozóan. Változatok nem megengedettek* [2] .

11. 2007. július 11-én a Bizottság kifejtette, hogy a kiválasztott ajánlat az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak megfelelő ajánlatot tartalmazott. Az ajánlatot ezért nem lehetett elutasítani.

12. 2007. október 9-én a panaszos benyújtotta ezt a panaszt az ombudsmanhoz.

A vizsgálat tárgya

13. Az ombudsman vizsgálatot indított az alábbi állításokkal és a következő állításokkal



kapcsolatban:

Állítás:

A panaszos azt állította, hogy a Bizottság értékelő bizottsága a JLS/B4/2006/002 ajánlati felhívás keretében megsértette a közbeszerzési jogszabályokat és a helyes hivatali magatartás európai kódexének [3] (a továbbiakban: EKGAB) 4. cikkét. Konkrétabban, a panaszos azzal érvelt, hogy a bizottság elfogadta a változatokat tartalmazó ajánlatot, míg a változatokat az ajánlattételhez szükséges dokumentáció nem engedélyezte.

Követelések:

(1) A panaszos azt állította, hogy el kell ismerni, hogy ebben az esetben a Bizottság megsértette az EKGAB-t.

(2) A Bizottságnak továbbá el kell ismernie a szóban forgó ajánlat keretében elkövetett szabálytalanságokat, és megfelelő kártérítést kell ajánlania a panaszosnak a jövőben elszenvedett vagy esetlegesen elszenvedett veszteségeiért.

14. Az ombudsmanhoz benyújtott panaszában a panaszos azt is állította, hogy a Bizottság megsértette az EKGAB 17. cikkét [4], mivel nem biztosított kellő időben hozzáférést a szóban forgó ajánlatra vonatkozó valamennyi releváns információhoz. A panaszos véleménye szerint ez megakadályozta őt abban, hogy megfelelően gyakorolja jogait.

15. Az ombudsman megjegyezte, hogy a panaszosnak az értékelő jelentés másolatának átvételére irányuló eredeti kérését követően a Bizottság a jelentésből bizonyos kivonatokat nyújtott be számára. A panaszban azonban semmi nem utalt arra, hogy a panaszos világossá tette volna a Bizottságnak, hogy az így biztosított hozzáférést nem tartotta kielégítőnek, mielőtt 2007 júniusában megismételte a hozzáférés iránti kérelmét. Az ombudsman megjegyezte továbbá, hogy a Bizottság gyorsan foglalkozott ezzel a kérelemmel, és teljes egészében hozzáférést biztosított az értékelő jelentéshez, bizonyos bizalmasnak minősülő adatok kivételével. Ilyen körülmények között az ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy nincs elegendő indoka annak kivizsgálására, hogy a Bizottság állítólagosan nem biztosította a panaszos számára a vonatkozó információkhoz való kellő időben történő hozzáférést.

16. Az ombudsman megjegyezte továbbá, hogy a panaszos – ahogyan azt más, az ombudsmanhoz benyújtott ügyekben is tette – azzal érvelt, hogy a Bizottság szándékosan célba vette, és feketelistára került, visszaélt vagy zaklatott. A panaszos felkérte az ombudsman, hogy indítson saját kezdeményezésű vizsgálatot ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban. Az ombudsman már tájékoztatta a panaszost [5] arról, hogy úgy véli, hogy eddig nem kapott olyan meggyőző bizonyítékot, amely indokolná az említett kérdések kivizsgálását. Az ombudsman ezért továbbra is eseti alapon elemezné és kezelné a vonatkozó sérelmeket.

A vizsgálat



17. 2007. december 4-i levelében az ombudsman vizsgálatot indított a fenti 13. pontban ismertetett állításokkal és állításokkal kapcsolatban, és felkérte a Bizottságot, hogy nyilvánítson véleményt. A Bizottság 2008. április 29-én küldte el véleményét. A véleményt észrevételezés céljából továbbították a panaszosnak, amelyet 2008. június 27-én nyújtott be.

18. 2008. december 2-án az ombudsman felkérte a Bizottságot, hogy pontosítsa a „*változat*” és az „*opció*” kifejezések jelentését, és jelezze, hogy ezek hogyan különböztethetők meg egymástól. Azt is kérte az intézménytől, hogy tisztázza, miért véli úgy, hogy a nyertes ajánlattevő egyik ajánlata nem felel meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak. Az ombudsman végül felkérte a Bizottságot, hogy térjen ki azokra a beadványokra, amelyeket a panaszos a 2006. december 8-i levelében tett ajánlatának értékelésével kapcsolatban.

19. A Bizottság 2009. március 30-án nyújtotta be válaszát. Ezt a választ továbbították a panaszosnak, aki 2009. június 26-án nyújtotta be észrevételeit.

20. 2010. március 31-én az ombudsman felkérte a Bizottságot, hogy fejtse ki, miért érzi úgy, hogy jogosultnak ítéli oda a szerződést egy ajánlattevőnek, még akkor is, ha ez utóbbi két ajánlatot nyújtott be, amelyeket opciónak neveztek. Az ombudsman megismételte az intézményhez intézett azon kérését is, hogy – az eredeti további vizsgálatok keretében – foglalkozzon a panaszos által 2006. december 8-án kelt levelében előadott érvekkel.

21. Az intézmény válasza 2010. július 13-án, a panaszos észrevételei pedig 2010. augusztus 25-én érkeztek meg.

22. 2011. január 12-én az ombudsman képviselői megvizsgálták a Bizottság aktáját. 2011. február 17-én az ombudsman a vizsgálati jelentés egy példányát megküldte a feleknek. A panaszos 2011. március 30-án nyújtotta be észrevételeit.

23. 2012. január 25-én az ombudsman ajánlástervezetet nyújtott be a Bizottsághoz. A Bizottság 2012. június 18-án küldte meg részletes véleményét. Továbbították a panaszosnak, aki 2012. október 31-én küldte meg észrevételeit.

Az ombudsman elemzése és következtetései

Előzetes megjegyzések

24. Ez a panasz két fő kérdést foglal magában: i) azt, hogy a Bizottság állítólag tévesen fogadta el a változatot tartalmazó ajánlatot, míg a változatokat nem engedélyezték; és ii. a Bizottság tévesen értékelte a panaszos ajánlatát. Ezt a két kérdést az alábbiakban tárgyaljuk.

A. Ami a panaszos állítását és a hozzá kapcsolódó első



állítást illeti,

Az ombudsmanhoz benyújtott érvek

Egy változatot tartalmazó ajánlat elfogadásáról (fenti i. pont)

25. A panaszos benyújtotta az értékelő bizottság jelentésének másolatát, amely jelezte, hogy a nyertes ajánlattevő „*opciót*” javasolt a projekt I. szakaszának végrehajtására vonatkozóan. A jelentés szerint az értékelő bizottság arra a következtetésre jutott, hogy csak a javasolt „*opció*” biztosíthatja az ajánlattételhez szükséges dokumentációban meghatározott informatikai követelményeknek való megfelelést. A panaszos megjegyezte, hogy a Bizottság Költségvetési Főigazgatóságával konzultáltak arról, hogy az ajánlattevő egyetlen elfogadható ajánlataként megtartható-e a lehetőség.

26. Az értékelő bizottság jelentése tükrözte a tagok között arról folytatott vitát, hogy a javasolt „*opció*” változatot jelent-e. A jelentés vonatkozó szakasza a következőképpen szól:

„... ha a változatok nem engedélyezettek, és az ajánlattevő csak változatos ajánlatot nyújt be, azt el kell utasítani, mivel az nem felel meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak. Másrészt, ha az ajánlattevő két ajánlatot nyújt be, amelyek közül az egyik megfelel a megfelelésnek, a másik pedig nem, akkor csak az egyik nem megfelelő ajánlatot kell elutasítani. Az ajánlat nem utasítható el automatikusan csak azért, mert az ajánlattevő az alapajánlathoz képest egy (az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak megfelelő) alapajánlatot és egy külön alternatív ajánlatot („változatos megoldás”) nyújtott be. Az egyik ajánlat („változatos megoldás”) figyelmen kívül hagyása és a másik ajánlat értékelésének („alapajánlat”) folytatása lehetséges, feltéve, hogy az alapajánlat teljesen független a változat megoldásától és tökéletesen azonosítható. Éppen ellenkezőleg, ha nem egyértelmű és egyértelmű, hogy a két megoldás közül melyiket értékeli alapajánlatként az értékelő bizottság, az engedélyezésre jogosult tisztviselő az egyik ajánlat értékelését követően olyan döntést hozna, amely nem tartozik a hatáskörébe.”

27. A panaszos szerint két pénzügyi alternatíva előterjesztésével a nyertes ajánlattevő valóban benyújtott egy változatot. Tekintettel arra, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció egyértelműen megtiltotta a változatokat, az értékelő bizottság megközelítése téves volt, és nem felelt meg az alkalmazandó közbeszerzési jogszabályoknak.

28. Véleményében a Bizottság kijelentette, hogy „*az egyik ajánlattevő által biztosított lehetőségekre vonatkozó döntése egyértelműen indokolt az értékelő bizottság jelentésében. Az érintett ajánlat az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak megfelelő ajánlatot tartalmazott, ezért ezen az alapon nem utasítható el.*”

29. Álláspontja alátámasztására az intézmény kifejtette, hogy a nyertes ajánlat két „*opciót*” tartalmazott, amelyek az ajánlatnak csak egy nagyon konkrét részét érintették, nevezetesen a



javasolt szoftvert. Az 1. opció volt a nyílt forráskódú megoldás, a 2. opció pedig az Oracle/Coldfusion-on alapult. Az értékelő bizottság megvizsgálta, hogy az 1. lehetőséget az ajánlattételhez szükséges dokumentáció értelmében vett „*változatnak*” kell-e minősíteni, amely esetben nem lehetett volna elfogadni. Arra a következtetésre jutott, hogy az 1. lehetőséget nem lehet figyelembe venni, mivel nem felel meg teljes mértékben az ajánlattételhez szükséges dokumentációban meghatározott informatikai követelményeknek. A 2. lehetőség azonban megfelelt az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak, és azt tovább kellett vizsgálni. A Bizottság szerint a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályokat teljes mértékben betartották. Ezen ajánlat elutasítása a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó elvek megsértésének minősült volna.

30. Észrevételeiben a panaszos határozottan nem értett egyet a fenti állásponttal. Kijelentette, hogy az olyan közbeszerzési eljárásokban, ahol a változatok nem engedélyezettek, automatikusan elutasítják azokat az ajánlattevőket, akik figyelmen kívül hagyják ezt a szabályt. Ezt a megközelítést az egész világon alkalmazzák, és kivételek nem megengedettek. Az ajánlattevők inkább egy változatot vagy opciót ajánlanak fel pontosan azzal a céllal, hogy két különálló pénzügyi ajánlatot tudjanak benyújtani. Ha az értékelő bizottság egyes tagjai előnyben részesítik az alternatív lehetőségeket benyújtó ajánlattevőt, a két lehetőség közül az egyiket alkalmazhatják annak biztosítására, hogy a szerződés erre az ajánlattevőre szálljon. A változat vagy a két lehetőség rendelkezésre állása a második ajánlat egyenértékűségét jelenti. Ezt a közbeszerzés zsargonja „*biztonsági hálónak*” nevezi.

31. A panaszos megjegyezte, hogy valamennyi ajánlattevő szeretné, ha két vagy három, különböző pénzügyi adatokkal rendelkező ajánlatot nyújthatnának be, mivel ezáltal növelnék a nyerési esélyeiket, különösen akkor, ha a vállalat támaszkodhatna az értékelő bizottság támogatására. A jelen ügyben a nyertes ajánlattevő két pénzügyi ajánlatot nyújtott be, 20%-os árkülönbséggel.

32. A panaszos megjegyezte, hogy a sikeres ajánlattevő a Jogérvényesülési Főigazgatóság egyik hagyományos szolgáltatója. Azt is furcsának találta, hogy az összes többi ajánlattevőt alkalmatlannak találták a szóban forgó munka elvégzéséhez.

33. A panaszos nem értett egyet azzal kapcsolatban is, hogy a két lehetőség közül az egyik miért nem felel meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak. E tekintetben megjegyezte, hogy a Bizottság által megadott egyetlen információ az volt, hogy ez az ajánlat nyílt forráskódú szoftvereken alapult. Ez a tény azonban nem feltétlenül jelenti azt, hogy az ilyen ajánlat ellentétes lenne a vonatkozó műszaki előírásokkal. A panaszos arra a következtetésre jutott, hogy valójában a nyertes ajánlattevő által biztosított mindkét lehetőség érvényes, és hogy az értékelő bizottság szándékosan kizárta az olcsóbbat annak biztosítása érdekében, hogy az általa előnyben részesített ajánlattevő megkapja a felkínált maximális összeget.

34. A panaszos végül azzal érvelt, hogy még ha a két „*változat*” egyike sem is érvényes, a Bizottságnak el kellett volna utasítania a teljes ajánlatot azzal az indokkal, hogy egyes részei nem feleltek meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak.



Az ombudsman kezdeti további vizsgálatai

35. A Bizottság véleményének és a panaszos észrevételeinek elemzését követően az ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy a panasz e vonatkozásával kapcsolatban további vizsgálatokra van szükség. Ezért arra kérte a Bizottságot, hogy a következő további kérdésekkel foglalkozzon:

- „Kérjük, adja meg a Bizottság a „változat” és az „opció” kifejezések jelentését, és hogyan különböztethető meg egymástól? Kérjük, fejtse ki a Bizottság azt is, hogy ebben az esetben miért tekintették a két alternatív javaslatot (nyílt forráskódú megoldás és Oracle/Coldfusion megoldás) opciónak, nem pedig változatnak? Ebben az összefüggésben a Bizottság figyelembe kívánja venni a Költségvetési Főigazgatóság (Központi Pénzügyi Szolgálat, Beszerzések, szerződések és támogatások) által 2007. február 27-én kiadott, a változókról szóló magyarázó feljegyzést, amely elérhető az interneten.

- Tájékoztatná-e a Bizottságot arról is, hogy miért érezte úgy, hogy figyelmen kívül hagyja az egyik lehetőséget, és fejtse ki, miért véli úgy, hogy ez a lehetőség nem felel meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak. ”

36. Válaszában a Bizottság rámutatott, hogy egy változat az ajánlattevő által javasolt „műszaki megoldás, amely eltér a szállítandó áru vagy a nyújtandó szolgáltatás konkrét leírásától, amely szerepel a szerződési dokumentációban a műszaki leírásban leírtak szerint ”.

37. Az értékelő bizottság jegyzőkönyvében kifejtettek szerint, ha a változatok nem engedélyezettek, és az ajánlattevő mégis benyújt egy változatot, a változatot el kell utasítani, mivel az nem felel meg az ajánlat feltételeinek. Ha azonban az ajánlattevő két ajánlatot nyújt be, amelyek közül az egyik megfelel a műszaki leírásnak, míg a másik nem, akkor csak azt kell elutasítani, amely nem felel meg a műszaki leírásnak. A Bizottság megismételte azon álláspontját, hogy az ajánlatot nem kellene automatikusan elutasítani pusztán azért, mert az alapajánlatot (amely megfelel az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak) az alapajánlattól eltérő alternatív ajánlattal együtt nyújtotta be. Az egyik ajánlat figyelmen kívül hagyása és a másik ajánlat értékelésének folytatása lehetséges volt, feltéve, hogy az alapajánlat „teljes mértékben független az alternatív ajánlattól és tökéletesen azonosítható ”.

38. A jelen ügyben a nyertes ajánlat két ajánlatot tartalmazott, amelyeket az ajánlattevő tévesen jelölt meg „opciók ” megjelöléssel. Az intézmény elismerte, hogy „az 1. opciónak nevezett ajánlat variánsnak tekinthető ”. Ezt nem lehetett figyelembe venni, mivel nem felelt meg teljes mértékben az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 4.5.2. [6] pontjában említett 7. mellékletben („Az adatközpont információs rendszer tárhelyszolgáltatásai”) meghatározott követelményeknek. A „2. lehetőség” című ajánlat nem volt változat, mivel teljes mértékben megfelelt az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak, és következésképpen figyelembe vehető az odaítélés során.

39. A fentiekre tekintettel a Bizottság megismételte azon álláspontját, hogy ezen ajánlat elutasítása a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok megsértésének minősült volna.



40. Ami a variánsokra vonatkozó magyarázó megjegyzést illeti, a Bizottság kifejtette, hogy ezt a feljegyzést a jelen ügyben nem lehetett figyelembe venni, mivel az értékelésre 2006-ban került sor, míg a szóban forgó feljegyzést 2007-ben bocsátották ki. Mindazonáltal az értékelő bizottság következtetései teljes mértékben összhangban voltak az említett feljegyzéssel. Az értelmezés továbbá összhangban volt a Bíróság által a C-421/01. sz. ügyben [7] a változatok közbeszerzésben való alkalmazásával kapcsolatban adott pontosításokkal.

41. További észrevételeiben a panaszos úgy ítélte meg, hogy a „változat” fogalmának a Bizottság által javasolt értelmezése „*teljesen önkényes*” volt, mivel az nem jogalkotási rendelkezésen vagy ítéleten alapult. A panaszos megjegyezte, hogy a „*változat*” vagy „*opció*” kifejezések értelmezésének módjától függetlenül az eljárást megindító hirdetmény II.1.9. cikkének [8] és II.2.2. [9] cikkének megfelelően mind a változatok, mind a választási lehetőségek tiltottak. A panaszos továbbá megjegyezte, hogy a C-421/01. sz. *Traunfellner GmbH* ügyben hozott határozatában a Bíróság valójában nem határozta meg a „változat” fogalmát.

42. Tekintettel arra, hogy vitathatatlan volt, hogy a kiválasztott ajánlattevő két lehetőséget kínált ajánlatában, és hogy az ajánlati felhívás II.2.2. cikke értelmében az opciókat megtiltották, a panaszos arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság álláspontja egyértelműen téves.

43. A panaszos hozzátette, hogy amikor egy ajánlattevő két lehetőséget mutat be, amelyek hatással vannak az árra, ez lehetővé teszi az értékelő bizottság számára, hogy két különböző műszaki megoldásra hivatkozva két különböző árat vegyen figyelembe. Ez a helyzet lehetővé teszi az értékelők számára, hogy manipulálják a folyamatot, és különböző érvek használatával kiválaszthassák azt a lehetőséget, amely az érintett ajánlattevő első rangsorolását eredményezi. Következésképpen a két lehetőség bemutatása a panaszos szerint automatikusan egy változatra utalt.

44. A panaszos megjegyezte, hogy a Bizottság szerint egy változat csak akkor létezett, ha a javasolt ajánlat eltért az ajánlattételhez szükséges dokumentációban foglaltaktól. A panaszos rámutatott, hogy még ha feltételezzük is, hogy ez az értelmezés helyes, a Bizottság nem tette közzé azt az ajánlattételhez szükséges dokumentációban vagy bármely más dokumentumban annak biztosítása érdekében, hogy az valamennyi ajánlattevő számára kellő időben rendelkezésre álljon. Ezenkívül a Bizottság a jelen ügyben azzal érvelt, hogy a két lehetőség egyike nem felelt meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak. Ezért ez a lehetőség minden bizonnyal variáns volt.

Az ombudsman második további vizsgálatsorozata

45. A panaszos fenti új érvei alapján az ombudsman szükségesnek tartotta felkérni a Bizottságot, hogy válaszoljon a következő kiegészítő kérdésre:

„További észrevételeiben a panaszos az eljárást megindító hirdetményre hivatkozott, amely előírja, hogy sem változatok, sem opciók nem megengedettek (II.1.9. pont és II.2.2. pont). Első



ránézésre ez azt jelentené, hogy az ajánlattevőknek egyetlen ajánlatot kellett volna benyújtaniuk. Ezért kérjük, fejtse ki a Bizottság, hogy miért érezte úgy, hogy jogosultnak ítéli oda a szerződést egy ajánlattevőnek annak ellenére, hogy az ajánlattevő két ajánlatot nyújtott be, és annak ellenére, hogy ezeket az ajánlatokat „opcióknak” nevezték?

46. Válaszában a Bizottság kifejtette, hogy az opciók vagy változatok kizárása nem jelenti azt, hogy az ajánlattevő csak egy ajánlatot nyújthat be. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció és az eljárást megindító hirdetmény nem zárta ki a többszörös ajánlat lehetőségét. Mind a költségvetési rendelet [10], mind a 2004/18/EK irányelv [11] tartalmazza az ajánlatból való kizárások zárt listáját, és a jelen ügyben felmerült helyzetet, amikor az ajánlattevő egynél több ajánlatot nyújtott be, nem volt közöttük. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a gazdasági szereplők számos ajánlatot nyújthattak be, vagy részt vehettek több, közös ajánlatot benyújtó csoportosulásban, és az ajánlatkérő szervezetnek nem volt indokuk és eszközük e gyakorlat korlátozására.

47. A Bizottság a következő további magyarázatokkal szolgált:

„A szerződési hirdetmény kizárta a nyújtandó szolgáltatásra vonatkozó változatokat vagy opciókat. Ezért csak az adott szolgáltatásra vonatkozó ajánlatok (ebben az esetben az integrációs webhely létrehozása) minősültek támogathatónak.

Valójában egy változat, mivel a kifejezést a közbeszerzésben használják, műszaki vagy gazdasági szempontból az ajánlatban javasolt megoldás és a műszaki leírásban előírányzott megoldás közötti különbségre utal, nem pedig az egyik ajánlattevő által benyújtott ajánlatok között vagy azon belül (pl. ha az ajánlat tárgyát csak eredmények határozták meg). A végrehajtási módszerre vonatkozó követelmények hiányában a különböző javasolt megoldások nem variánsok, mivel semmitől sem különböznek. Így a változat az ajánlat lényegére vonatkozik, nem pedig annak formájára vagy számára”.

48. A Bizottság rámutatott, hogy ezt az értelmezést a Bíróság C-421/01. sz. ügyben hozott határozata is megerősítette. A Bizottság az ítélet rendelkező részére hivatkozott, amely szerint:

„Az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1993. június 14-i 93/37/EGK tanácsi irányelv 19. cikkét úgy kell értelmezni, hogy nem teljesül az ajánlatkérő szerv által a változatok figyelembevétele érdekében előírt minimumkövetelmények előírására vonatkozó kötelezettség, ha az ajánlattételhez szükséges dokumentáció csupán egy olyan nemzeti jogszabályra utal, amely előírja, hogy az ajánlattételi felhívás tárgyát képezővel minőségileg egyenértékű építési beruházás teljesítésének biztosítása érdekében alternatív ajánlatot írnak elő.”

49. A Bizottság fenntartotta azon álláspontját, hogy amikor egy ajánlattevő két ajánlatot nyújt be, amelyek közül az egyik megfelel a műszaki leírásnak, míg a másik nem, akkor csak a műszaki leírásnak megfelelő ajánlatot lehet és kell elfogadni. Mindenesetre mindkét ajánlatot értékelni kell. Az ajánlattevőt nem lehet automatikusan elutasítani pusztán azért, mert az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak megfelelő ajánlatot nyújtott be egy másik ajánlattal



együtt. Továbbá az érvényes ajánlat elutasítása, mivel ugyanazon ajánlattevő második ajánlata volt – akár érvényes, akár érvénytelen – sérti az ajánlattevők közötti egyenlő bánásmódot, mivel minden érvényes ajánlatot értékelni kell.

50. A Bizottság végül megjegyezte, hogy az ilyen ajánlat elfogadása teljes mértékben összhangban van a közbeszerzésre vonatkozó ítélkezési gyakorlattal és azzal az elvvel, hogy az ajánlatkérő szervezetnek a közbeszerzési eljárásokban a lehető legszélesebb körű részvételt és versenyt kell biztosítaniuk.

51. Ami az „*opció*” kifejezést illeti, a Bizottság kifejtette, hogy „*az opciók a beszerzés tárgyát képező szolgáltatáshoz képest kiegészítő minőségi (vagy mennyiségi) extrák (valami a szerződés fő tárgyán kívül, amelyet ennek ellenére áraznak, és az ajánlatkérő szerv a szerződés végrehajtása során dönthet úgy, hogy megveszi azt)*”. Az intézmény megjegyezte, hogy a nyertes ajánlattevő tévesen használta a lehetőséget, mivel az nem alkalmazható a jelen ügyre.

52. Ebben a közbeszerzési eljárásban a nyertes ajánlattevő két külön ajánlatot tett, amelyek közül az egyik érvényes volt, és megfelelt a vonatkozó dokumentációnak, míg a másik érvénytelen volt, mivel nem felelt meg az említett dokumentációnak. A Bizottság álláspontja szerint az érvényes ajánlat elutasítása, és így az azt benyújtó ajánlattevő a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok megsértését jelentené. Az intézmény ezért előadta, hogy e szabályoknak megfelelően járt el.

53. További észrevételeiben a panaszos elutasította a Bizottság érveit, és határozottan fenntartotta álláspontját.

54. A panaszos úgy vélte, hogy a Bizottság azon kijelentése, amely szerint „*az opciók és változatok kizárása nem jelenti azt, hogy az ajánlattevő csak egy ajánlatot nyújthat be*”, ellentmond az alapvető józan észnek, és legfőképpen a közbeszerzés sarokkövének, amint az az EU-ban és nemzetközi szinten is ismert. Megismételte azon álláspontját, hogy a választási lehetőségeket és a változatokat az ajánlattevők alternatív, azaz egynél több ajánlat és alternatív ajánlat benyújtása révén kínálták fel, elkerülhetetlenül választási lehetőségnek vagy változatnak minősültek.

55. Általános szabályként az opciók és változatok érvénytelenítették a szabad és tisztességes versenyt, mivel lehetővé tették egyes ajánlattevők számára, hogy több ajánlatot tegyenek, és eltérő minőségű/árpontokat érjenek el, ezáltal növelve a nyerési esélyüket. Ez különösen akkor volt így, amikor – mint a jelen ügyben – csak egy ajánlattevő nyújthatott be egynél több ajánlatot.

56. A panaszos véleménye szerint az ajánlatkérő szervezetnek csak abban áll érdekükben, hogy a következő esetekben tegyék lehetővé a választási lehetőségeket: a) összetett ajánlati felhívások, amennyiben a szerződés végrehajtása során bizonyos döntéseket meg kell hozni; b) ha az ajánlatkérő szerv rendelkezésre álló költségvetése az ajánlati felhívás időpontjában ismeretlen; c) ha a szolgáltatások nyújtása az ajánlatkérő által nem befolyásolható környezeti tényezőktől függ. A jelen ajánlati felhívás azonban nem tartozott a fent említett kategóriák



egyikébe sem.

57. A panaszos legjobb tudomása szerint a Bizottság „*soha*” lehetővé tette az opciókat, változatokat vagy alternatív ajánlatokat, nem csak a jelenlegihez hasonló esetekben, amelyek egy weboldal fejlesztésével kapcsolatosak, hanem valamennyi ajánlati felhívásában. Ha a Bizottság eltér ettől a szabálytól, az egyértelműen szerepel a kiírási feltételekben. Erre nyilvánvalóan nem került sor a megtámadott eljárásban.

58. A panaszos a következő hipotetikus példával illusztrálta a Bizottság azon nyilatkozatának következményeit, miszerint az ajánlattevők egynél több ajánlatot is benyújthatnak. A vizsga keretében tanára megkérte a hallgatót, hogy adja meg a π értékét (π). Feltételezve, hogy több ajánlat is megengedett, a hallgató akár 300 számjegyet is leírhatna, remélve, hogy az egyik közel lesz a 3.14-hez, és így elvárja, hogy átadja a vizsgát. A panaszos megkérdőjelezte, hogyan lehetne egy ilyen hallgatót ilyen megközelítéssel értékelni, különös tekintettel arra, hogy az összes többi diák csak egy választ adhatott.

59. A panaszos továbbá vitatta a Bizottság azon érvelését, miszerint ha egy ajánlattevő két vagy több ajánlatot nyújtott be, és közülük az egyiknek meg kellett felelnie az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak, az intézménynek figyelmen kívül kell hagynia a nem megfelelő ajánlatot, és értékelnie kell az érvényes ajánlatot. Ugyanezzel a példával a panaszos azt javasolta, hogy ha a hallgató 300 választ ad a fenti kérdésre, akkor a vizsgát akkor is átadhatja, feltéve, hogy az egyik válasza 3,14 vagy ahhoz közeli érték, míg mások, akik csak egy választ adtak, kudarcot vallhatnak.

60. A panaszos úgy értelmezte a Bizottság „*opció*” és „*változat*” fogalmát, hogy az ajánlattevők nem kínálhatnak az ajánlattételhez szükséges dokumentációban meghatározott szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatásokat egy adott ajánlati felhívás keretében, mint például a Bizottság kávézójának étkeztetését, ahelyett, hogy honlapot fejlesztenének ki. A Bizottság azonban nem fejtette ki, hogy erre hogyan vonatkozhatna az opciókra és változatokra való hivatkozás, amikor egyértelmű, hogy amennyiben az ajánlattevő olyan ajánlatot tesz, amely nem felel meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak, ajánlatát a meg nem felelés miatt automatikusan elutasítják.

61. A panaszos hangsúlyozta, hogy a Bizottság nem magyarázta meg az ajánlattevőknek, hogy több ajánlatot is benyújthatnak. Ami a Bizottság azon érvét illeti, amely szerint több ajánlat nem szerepelt a „*kizárási helyzetek*” listáján, és ezért megengedettnek kell tekinteni, a panaszos rámutatott, hogy soha nem állította, hogy több ajánlat jogellenes lenne. Az ilyen ajánlatokat valóban el lehet fogadni, kivéve, ha az ajánlattételhez szükséges dokumentációban külön utalás szerepel arra vonatkozóan, hogy az opciók és változatok nem megengedettek. A Bizottság azon észrevétele, amely szerint a lehető legszélesebb körű részvételt kívánta biztosítani, teljesen őszinte volt, mivel a jelen ügyben a Bizottság elutasította az összes többi ajánlattevőt, és csak egy ajánlattevőt vett figyelembe az odaítélési szakaszban.

62. A panaszos kijelentette, hogy az intézmény saját akaratából úgy döntött, hogy megváltoztatja az ajánlat tartalmát, és önkényes döntést hoz arról, hogy a szóban forgó



ajánlattevő által kínált lehetőségek nem opciók, hanem „*különböző ajánlatok*”, amelyek a Bizottság véleménye szerint elfogadhatóak, még akkor is, ha ez csak a nyertes ajánlattevőnek biztosított kiváltság volt.

63. A panaszos megismételte azon értelmezését, hogy a nyertes ajánlattevő csak egy ajánlatot nyújtott be, és hogy ez az ajánlat két különböző műszaki megoldást tartalmazott, amelyek egyetlen ajánlat két lehetőségét jelentik. Tekintettel arra, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció egyértelműen megtiltotta a választási lehetőségeket, ennek arra kellett volna vezetnie a Bizottságot, hogy azonnal kizárja az ajánlattevőt.

64. Még ha feltételezzük is, hogy a nyertes ajánlattevő két különböző ajánlatot tett, az ajánlattételhez szükséges dokumentáció ezt nem tette lehetővé. A panaszos szerint a Bizottság nem vette észre, hogy nagyon veszélyes precedenst teremtett, amelyet követően mostantól minden ajánlattevőnek módjában áll különböző „*ajánlatokat*” benyújtani, és amennyit csak szeretne, hogy növelje a nyerési esélyeit. Ez dominóhatást gyakorolna az EU közbeszerzéseire, ami óriási következményekkel járna.

A Bizottság aktájának vizsgálata

65. A felek álláspontjának elemzését követően az ombudsman szükségesnek tartotta a Bizottság aktájának vizsgálatát. A helyszíni vizsgálatot követően és a helyszíni vizsgálat során felmerült kérdést követően a Bizottság átadta az ombudsmannak a 2006. október 26-i két belső e-mail másolatát, amelyekben megvitatták a nyertes ajánlattevő nyílt forráskódú szoftverek használatára vonatkozó javaslatának elfogadhatóságát. Ezek az e-mailek megerősítették, hogy ha a rendszert a Bizottság adatközpontjában tárolják, annak tiszteletben kell tartania az adatközpont tárhelyére vonatkozó iránymutatásokat, függetlenül attól, hogy a termék nyílt forráskódú szoftveren alapul-e vagy sem. Bizonyos nyílt forráskódú megoldásokat azonban – köztük a nyertes ajánlattevő első ajánlatának tárgyát képező megoldásokat – az adatközpont akkori hosztolási iránymutatása nem vizsgált meg. Az ellenőrzés eredményeit és a fenti e-mailek tartalmát az ombudsman szolgálatai által készített jelentés tartalmazza.

66. Az ellenőrzésről szóló jelentésre vonatkozó észrevételeiben a panaszos azt állította, hogy a Bizottság adatközpontja telepíti és támogatja a főigazgatóságai számára szükséges összes szoftvert. Ha egy adott főigazgatóság egy adott informatikai megoldást választ ki, amely az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak megfelelő nyílt forráskódú szoftverből áll, akkor azt az adatközpontnak kell telepítenie. A panaszos szerint nagyon becsületes lenne, ha a Bizottság azt állítaná, hogy az adatközpont ezt megtagadhatja. Ez a megközelítés azt jelentené, hogy bizonyos termékeket hátrányos megkülönböztetés érte, és maga is az uniós jog súlyos megsértését jelentené. A panaszos arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság nem használhatja fel az adatközponttól kapott e-mailt (amely jelezte, hogy egy bizonyos időpontban nem rendelkezik konkrét termékkel) azon érvként, hogy a két felkínált lehetőség egyike nem volt érvényes.

67. A panaszos rámutatott, hogy az ajánlat csak akkor tekinthető érvénytelennek, ha az sérti a



törvény valamely rendelkezését vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció valamely rendelkezését. Nem ez volt a helyzet a nyertes ajánlattevő által javasolt említett lehetőséggel. A panaszos továbbá megismételte azon értelmezését, hogy még ha az egyik lehetőség érvénytelen is, ez valószínűleg nem teszi lehetővé az értékelő bizottság számára, hogy úgy tekintse, hogy „*csak egyetlen érvényes ajánlat létezik*”, és ezt arra használja fel, hogy csökkentse az ajánlattételhez szükséges dokumentáció és a költségvetési rendelet nyilvánvaló megsértését.

A panaszos ajánlatának értékeléséről (a fenti ii. pont)

68. A Bizottsághoz intézett 2006. december 8-i levelében a panaszos vitatta az értékelő bizottság ajánlatának minőségi értékelésére vonatkozó észrevételeinek többségét, és azzal érvelt, hogy ezeket az észrevételeket telegrafikus formában nyújtották be, és hogy azok „*bizonytalanok és nem megalapozottak, következképpen önkényesek, helytelenek és tisztességtelenek*”.

69. A panaszos úgy ítélte meg, hogy az ajánlatának alacsony pontszáma az értékelő bizottság bizonyos nyilvánvaló értékelési hibáiból eredt. Utalt például a jelentésben tett nyilatkozatra, amely szerint ajánlati javaslatában „[...] *különböző fogalmak zavaró keveréke szerepelt: érdekelt felek, felhasználók, célcsoportok, ügyfél, ügyfél...*”. A panaszos határozottan nem értett egyet ezzel a következtetéssel, és rámutatott arra, hogy a jelentés különböző szakaszaiban azonosította a kulcsszereplőket és célcsoportokat, a nemzeti kapcsolattartó pontokat, a koordinátort és az alvállalkozót, sőt rendelkezésre bocsátotta a migrációval és az integrációval foglalkozó szervezetek 255 oldalas listáját Európa-szerte. A panaszos ezért nem értette, hogy hogyan merülhet fel félreértés azzal kapcsolatban, hogy ki az érdekelt fél, a felhasználó vagy a célcsoport. A panaszos ezzel összefüggésben kifejtette, hogy az ajánlatkérő szervre való hivatkozáskor az „*ügyfél*” és a „*megbízó*” kifejezést rendszerint használták.

70. A panaszos továbbá nem értett egyet az értékelő bizottság azon állításával, hogy „*a forráskódot nem az egész folyamat kimeneti tárgyaként írták le*”. Úgy találta, hogy a megjegyzés nyilvánvalóan téves, mivel részletesen kifejtette a kód írására vonatkozó valamennyi szabványát és eljárását.

71. A panaszos szerint az értékelő bizottság azon észrevétele, miszerint „*a projektszervezésről szóló fejezet projektmenedzsmentre vonatkozó része ott nem volt releváns*”, szintén nyilvánvaló értékelési hibának minősült, mivel nehéz volt megérteni, hogy a bizottság hogyan állíthatta azt, hogy a projektmenedzsment nem releváns a projektszervezet szempontjából.

72. Véleményében a Bizottság rámutatott, hogy a panaszos ajánlatának az odaítélési szempontok alapján történő értékelését követően az értékelő bizottság arra a következtetésre jutott, hogy nem lépte túl a minőségi odaítélési szempontok tekintetében az ajánlattételhez szükséges dokumentációban előírt 60 pontos küszöbértéket. Nem szerezte meg a minimális pontokat a megbízáshoz javasolt megközelítés, módszertan és munkamódszerek minősége és egyértelműsége tekintetében, ideértve az információgyűjtési, -elemzési és -feldolgozási



technikákat is. Különösen az ajánlat információs rendszerekkel kapcsolatos része tekintetében az értékelő bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az nem egyértelmű, tömör, struktúrájú és következetes.

73. Tekintettel a panaszos által ezzel összefüggésben felhozott konkrét érvekre, mind a panaszban, mind az észrevételeiben, az ombudsman helyénvalónak és szükségesnek tartotta, hogy a Bizottságtól a következő kérdés megválaszolását kérje:

„Panaszában a panaszos azzal érvelt, hogy az ajánlat Bizottság általi értékelése tisztességtelen, önkényes és nyilvánvaló értékelési hibákkal járt. Kifejtené-e a Bizottság a panaszos által a panaszban és a Bizottságnak 2006. december 8-án kelt levelében e tekintetben előadott érveket?

74. Válaszában a Bizottság megismételte, hogy csak a nyertes ajánlattevő érte el az ajánlattételhez szükséges minimális „*minőségi*” pontszámot, és hogy a panaszos már kellően megindokolta, hogy ajánlatát miért nem fogadták el. A vonatkozó információkat a pályázati eljárás egyes szakaszaira vonatkozó szabályokkal összhangban nyújtották be. Az ajánlati felhívás a költségvetési rendeletet és annak végrehajtási szabályait követte. A Bizottság megjegyezte, hogy az ombudsman már elutasította a panaszos azon állítását, miszerint a Bizottság megtagadta a vonatkozó információkhoz való hozzáférést.

75. További észrevételeiben a panaszos fenntartotta azon álláspontját, hogy a Bizottság nem tért ki a 2006. december 8-i levelében felhozott érdemi érvekre, és ezért nem adott megfelelő magyarázatot a határozatára. Rámutatott, hogy az az egyszerű megállapítás, hogy a közbeszerzési eljárás összhangban van a vonatkozó szabályokkal, nem minősülhet érvényes indokolásnak vagy megfelelő magyarázatnak. A panaszos a költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdésére és egyéb rendelkezésekre hivatkozott, megismételve, hogy tájékoztatni kell a döntés indokairól és a nyertes ajánlat relatív előnyeiről. Úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem nyújtott be részletes magyarázatot és indokolást, ami sérti az alkalmazandó közbeszerzési jogszabályokat.

76. A fentiekre tekintettel az ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy további információkérést kell intézni a Bizottsághoz. Levelében az ombudsman emlékeztetett arra, hogy a panaszos azzal érvelt, hogy ajánlatának értékelése tisztességtelen, önkényes és nyilvánvaló értékelési hibákat tartalmaz. Az ombudsman ezért megismételte azt a kérését, hogy a Bizottság foglalkozzon a panaszos által e tekintetben előadott érvekkel mind a panaszban, mind a Bizottságnak címzett 2006. december 8-i levelében.

77. Válaszában a Bizottság rámutatott, hogy több alkalommal kifejtette, hogy miért utasították el a panaszos ajánlatát. 2006. november 23-án arról tájékoztatta a panaszost, hogy ajánlatát nem választották ki, mivel nem kapta meg a minőségi odaítélési szempontok minimális pontjait (a pályázati dokumentációban előírt 60 pontos küszöbérték). A Bizottság haladéktalanul eljuttatta a panaszosnak az értékelő jelentés kivonatát is, amely tartalmazza ajánlatának elutasításának okait. 2007. június 17-én a Bizottság megküldte a panaszosnak a teljes értékelő jelentést.



78. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy a három kritérium közül kettő esetében a panaszos ajánlata elérte a szükséges minimumpontokat. Ajánlata csak az egyik kritérium tekintetében nem kapta meg a minimális pontszámokat. Ez volt a kijelöléshez javasolt megközelítés, módszertan és munkamódszerek minőségére és egyértelműségére vonatkozó kritérium, ideértve az információgyűjtési, -elemzési és -feldolgozási technikákat is. Az értékelő bizottság különösen arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos információs rendszerekkel kapcsolatos ajánlatának egy része nem egyértelmű, tömör, struktúrájú és következetes.

79. A Bizottság megjegyezte, hogy a vitatott értékelés elismerte a panaszos javaslatának erős pontjait. Összehasonlítóképpen, az ugyanazon közbeszerzési eljárás keretében értékelt többi ajánlattevő sem érte el a három kritérium egyikéhez szükséges minimumpontokat sem.

80. A Bizottság rámutatott arra, hogy az egyes ajánlatok elemzése során az értékelő bizottság mélyreható értékelést végzett, amelyet a jelentés tükrözött. Példaként a Bizottság az a) kritériumra vonatkozó értékelésre hivatkozott, amely megállapította, hogy „*az ajánlattevő hogyan fogja kezelni a nyelvi, fordítási és nemzetközi kérdéseket (és a projekt egyik kockázata és kritikus sikertényezője volt)*”. A b) kritérium tekintetében például megjegyezték, hogy a panaszos nem bizonyította a két módszer (RUP [12] és a panaszos otthoni webfejlesztési módszertana) egyértelmű, hatékony és működőképes integrációját. Bár a panaszos leírta az RUP-módszert, a két módszer integrálásával nem foglalkoztak, és azokat kellő egyértelműséggel ismertették ahhoz, hogy magasabb értékelési besorolást lehessen biztosítani.

81. A Bizottság véleménye szerint az értékelő bizottság jelentése részletesen kifejtette, hogy miért utasították el a panaszos ajánlatát. A megadott pontok és a különböző ajánlattevőkkel kapcsolatban tett észrevételek összehasonlítása során könnyen meg lehetett érteni a különbséget. Tekintettel arra, hogy a terület négy szakértőjének egyhangú egyetértését követően valamennyi érvényes ajánlatra ugyanazokat az odaítélési szempontokat alkalmazták, az értékelés egyértelműen nem tekinthető tisztességtelennek vagy önkényesnek.

82. A Bizottság végül megjegyezte, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően [13] az ajánlatkérő nem volt köteles válaszolni a sikertelen ajánlattevő által az értékelés alapfogalmaira vonatkozóan előterjesztett minden egyes kérdésre.

83. Észrevételeiben a panaszos fenntartotta azon álláspontját, hogy a Bizottság által szolgáltatott információk nem voltak elegendőek ahhoz, hogy megértse ajánlatának alacsony pontszámát. Mindenesetre a benyújtott információk nem igazolták a kizárását, és nem mutatták ki, hogy a nyertes ajánlattevő milyen tekintetben kínál többet vagy jobbat, mint ő maga. A panaszos fenntartotta azon álláspontját, hogy az értékelők nem elemezték megfelelően a javaslatát, és az értékelés során súlyos és nyilvánvaló értékelési hibákat követtek el.

84. A panaszos rámutatott például arra, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak megfelelően a nyertes ajánlattevőnek szakértelem és készségek kombinációját kellett kínálnia, beleértve a lehető legtöbb európai nyelv lefedését. A panaszos úgy vélte, hogy a Bizottság értékelői nem vették figyelembe ezt az egyértelmű követelményt.



85. Az a) kritériumot illetően a panaszos azzal érvelt, hogy a Bizottság értékelői nem vették figyelembe azokat az információkat, amelyeket a panaszos a nemzetközi kérdésekre vonatkozóan benyújtott ajánlatában („*Kapcsolat más uniós tevékenységekkel és az esetleges átfedések elkerülése*”). A panaszos továbbá rámutatott, hogy ajánlatának funkcionális és műszaki követelményeit a pályázat „*Megközelítés, módszertan és munkamódszerek javasolt*” című szakaszában ismertették. Ajánlatának ez a része részletes leírást tartalmazott arról, hogy a panaszos hogyan kívánta kezelni a nyelvi, fordítási és nemzetközi kérdéseket.

86. Ami a b) kritériumot illeti, a panaszos előadta, hogy javaslata nem két különböző módszertant tartalmaz, amelyeket integrálni kell, hanem egy globális módszertant, amely a teljes projektet lefedi, és egy vertikális módszertant, amely a szoftverfejlesztési feladatokkal foglalkozik. A panaszos rámutatott arra, hogy javaslatainak 2.1. fejezetében leírta, hogyan alkalmazták a RUP-elveket a weboldal fejlesztési munkálatai során, és a 2.2. fejezetben ismertette a webalapú szoftverprojektek fejlesztéséhez használt általános módszertant.

87. Végül a Törvényszéknek a Bizottság által hivatkozott ítélkezési gyakorlata olyan helyzetekre vonatkozott, amelyekben az ajánlatkérő szerv eleget tett azon kötelezettségének, hogy kifejtse döntését, és teljes átláthatóságot biztosított az elutasított ajánlattevők számára, összehasonlítás útján szemlélítve, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata milyen módon volt magasabb a többi ajánlattevő által benyújtott ajánlatoknál. Ezekben az esetekben az ajánlatkérő szervnek nem kellett volna állandó párbeszédet folytatnia. A panaszos véleménye szerint azonban a jelen ügy más volt.

Az ombudsman ajánlástervezethez vezető értékelése

A változatot tartalmazó ajánlat állítólagosan helytelen elfogadásával kapcsolatban

88. Annak értékelése érdekében, hogy a Bizottság helyesen fogadta-e el és elemezte-e azt az ajánlatot, amely két alternatív megoldást javasolt, míg az ajánlattételhez szükséges dokumentációban semmilyen változatot és választási lehetőséget nem engedélyeztek, az ombudsman fontosnak tartotta annak megállapítását, hogy a nyertes ajánlattevő a jelen ügyben ténylegesen mit nyújtott be. Ebben az összefüggésben az ombudsman foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy az alternatív javaslat összeegyeztethető-e az ajánlattételhez szükséges dokumentációval.

89. Az ombudsman megjegyezte, hogy az érintett szereplők számos különböző kifejezést használtak és alkalmaztak, nem mindig következetesen. Az értékelő bizottság jelentése olyan szavakat használt, mint az „*opció*”, „*alapjavaslat*”, „*változtatás megoldás/ajánlat*” vagy „*alternatív ajánlat*”. Ajánlati javaslatában a nyertes ajánlattevő az „*1. opciót*” és a „*2. lehetőséget*” javasolta. Véleményeiben a Bizottság megvitatta az „*opciók*” és a „*változatok*” kifejezéseket, és megkülönböztette azokat az „*ajánlatok*” vagy az „*ajánlatok*” kifejezésektől.



Ezt követően arra a következtetésre jutott, hogy a nyertes ajánlattevő valójában két különböző ajánlatot nyújtott be. A panaszos ezzel szemben lényegében azzal érvelt, hogy függetlenül attól, hogy a kiválasztott ajánlat tartalmaz-e opciót vagy változatot, mindkettőt egyértelműen betiltották az ajánlattételi dokumentációban.

90. A terminológiai hivatkozások e sokféleségével szemben az Ombudsman megértette, hogy a nyertes ajánlattevő két alternatív műszaki megoldást (egy nyílt forráskódú megoldást és egy szabadalmaztatott szoftvermegoldást) nyújtott be a szóban forgó internetes portál fejlesztéséhez.

91. Az ombudsman megjegyezte, hogy a Bizottság az opciókat „a közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatáshoz képest kiegészítő minőségi (vagy mennyiségi) extrákként” határozta meg [14] [14]. Az ombudsman véleménye szerint a panaszos nem terjesztett elő meggyőző érveket annak bizonyítására, hogy ezt a meghatározást helytelennek kell tekinteni. Tekintettel arra, hogy a javasolt két technikai megoldás alternatív volt, és nem az volt a céljuk, hogy kiegészítsék egymást minőségi vagy mennyiségi extrák hozzáadásával, az ombudsman úgy vélte, hogy e javaslatok egyike sem tekinthető opciónak. Úgy tűnt, hogy ez a Bizottság álláspontja is, amely szerint a nyertes ajánlattevő tévesen nevezte a két alternatív megoldást „lehetőségeknek”.

92. A Bizottság kifejtette továbbá, hogy egy változat „az ajánlattevő által javasolt műszaki megoldás, amely eltér a nyújtandó szolgáltatás konkrét leírásától”. A közbeszerzésről szóló bizottsági Vade-Mecum a következőképpen rendelkezik: „Változat: az ajánlatkérő által ismert modellmegoldással műszakilag vagy gazdaságilag egyenértékű megoldás. A változatok vonatkozhatnak a szerződés egészére, vagy annak bizonyos részeire vagy szempontjaira. A variánsokat külön kell benyújtani és variánsként azonosítani.” Az ombudsman vizsgálata során a Bizottság elismerte, hogy a javasolt alternatívák egyike (a nyílt forráskódú megoldás) „változatnak tekinthető” [15], mivel nem felelt meg teljes mértékben az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 7. mellékletében meghatározott követelményeknek.

93. A panaszos azzal érvelt, hogy a javasolt alternatíva ténylegesen megfelel a pályázati követelményeknek. E tekintetben a Bizottság a műszaki előírások 4.5.2. pontjára hivatkozott, amely előírta, hogy „az informatikai rendszer architektúrájának összhangban kell lennie az adatközpont információs rendszer tárhelyszolgáltatásai által támogatottakkal”. Ezért ahhoz, hogy a pályázat támogatható legyen, meg kellett felelnie az adatközpont tárhelyre vonatkozó iránymutatásainak, függetlenül attól, hogy a termék nyílt forráskódú szoftveren alapult-e vagy sem.

94. A Bizottság aktájának vizsgálatát követően megállapítást nyert, hogy a nyertes ajánlattevő által javasolt nyílt forráskódú megoldást az adatközpont tárhelyére vonatkozó iránymutatások nem vették figyelembe. Az ombudsman ezért arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság álláspontja, miszerint nem felel meg a műszaki leírás 4.5.2. pontjának, ésszerűnek tűnt.

95. Beadványaiban a panaszos azzal érvelt, hogy az adatközpontnak szükség esetén minden típusú szoftvert telepítenie és támogatnia kell. Az ombudsman megjegyezte, hogy a megvizsgált dokumentumokban és a jelen panasszal összefüggésben rendelkezésre bocsátott



anyagokban semmi nem támasztja alá ezt az álláspontot. Ha valóban ez lenne a helyzet, a műszaki leírás 4.5.2. pontjának aligha lenne értelme, és nem kellene szerepelnie az ajánlattételi dokumentációban.

96. Az ombudsman nem talált olyan elemet, amely megkérdőjelezné az értékelő bizottság azon következtetését, hogy a nyertes ajánlattevő által javasolt nyílt forráskódú megoldás nem felelt meg az adatközpont tárhelyére vonatkozó iránymutatásoknak, és így az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak.

97. A fenti elemek összességét figyelembe véve az ombudsman arra a következtetésre jutott, *hogy a nyílt forráskódú megoldás „technikai megoldás”*. Következésképpen az említett nyílt forráskódú megoldás egy változat volt, és az értékelő bizottságnak ekként kellett volna azonosítania.

98. Az ombudsman ezzel összefüggésben emlékeztetett arra, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 18. pontja a következőket tartalmazza: *Az ajánlattevők nem nyújthatnak be ajánlatot a szükséges szolgáltatásoknak csak egy részére vonatkozóan. Variánsok nem megengedettek*. Mivel a nyílt forráskódú megoldást variánsnak vagy változatnak kellett tekinteni, a Bizottságnak egyértelműen figyelmen kívül kellett hagynia azt. Az ombudsman megjegyezte, hogy a Bizottság ezt tette a jelen ügyben.

99. A még megválaszolandó kérdés azonban az volt, hogy ilyen körülmények között a Bizottság megtarthatta-e a fennmaradó ajánlatot, azaz a nyertes ajánlattevő által benyújtott, szabadalmaztatott szoftvermegoldást, és helyesen állapította-e meg, hogy az ajánlatnak csak egy része, azaz a nyílt forráskódú megoldás elfogadhatatlan, és nem a teljes ajánlat.

100. Az ombudsmannak nem volt tudomása olyan szabályról, amely kifejezetten arra kötelezné az adminisztrációt, hogy a jelen ügghöz hasonló helyzetekben figyelmen kívül hagyja a teljes ajánlatot, mivel egy változatot javasoltak, míg a változatokat az ajánlattételi dokumentáció nem engedélyezte.

101. Az ombudsman véleménye szerint tehát lehetséges volt a Bizottság megközelítése. Az ajánlattételi dokumentáció nem utalt arra, hogy ha egy változatot érvényes ajánlattal együtt kellene benyújtani, az ajánlat egészét szükségszerűen el kell utasítani. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 14.2. pontja két feltételt állapított meg az ajánlattevőnek a közbeszerzési eljárás során történő kizárására vonatkozóan. Ezek egyike sem érintette azonban a jelenlegi helyzetet [16]. Az ombudsman megjegyezte, hogy a Bizottság megközelítésének vitatása érdekében a panaszos egy diák példáját terjesztette elő, akinek meg kellett adnia a pi (π) értékét. Nyilvánvalónak tűnt, hogy ez a példa teljesen más tárgyra vonatkozott. Ezért nehéz volt belátni, hogy ez hogyan lehet releváns a jelen összefüggésben.

102. Az ombudsman a C-421/01. sz. Traunfellner GmbH ügyre való hivatkozást sem tekintette relevánsnak a jelen jogvita szempontjából, mivel ez az ítélet olyan esetet tárgyal, amelyben a változatok az ajánlat alapján megengedhetők, de a változat által az elfogadhatóság érdekében teljesítendő műszaki minimumkövetelményeket nem határozták meg. A panaszos esete olyan



helyzetre vonatkozik, amelyben a variánsokat nem engedélyezték, így semmilyen módon nem lehetett elfogadni egy változatot.

103. A fentiekre tekintettel az ombudsman nem tudta megállapítani, hogy a bírálóbizottság azáltal, hogy elfogadta az ajánlatot, a benne foglalt változatot figyelmen kívül hagyta, megsértette az EKGAB 4. cikkében foglalt közbeszerzési jogszabályokat és a jogszerűség elvét. Az ombudsman ezért nem állapított meg hivatali visszásságot az ügy e vonatkozásával kapcsolatban.

A panaszos ajánlatának értékeléséről

104. Az ombudsman folyamatosan arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ajánlati felhívást szervező adminisztráció feladata annak értékelése, hogy a pályázók teljesítik-e az e felhívásban meghatározott feltételeket. Az ombudsman nem helyettesítheti saját értékelését az intézmény értékelésével, és csak azt kell ellenőriznie, hogy betartották-e a vonatkozó eljárásokat, és hogy az elvégzett értékelés nem tartalmaz-e nyilvánvaló hibát. Az ombudsman megjegyezte, hogy a jelen ügyben az állítólagos nyilvánvaló értékelési hibák mellett a panaszos azzal érvelt, hogy javaslatának értékelése „*méltánytalan*” és „önkéntes” is volt. Az ombudsman ezért megvizsgálta az alábbiakban ismertetett szempontokat.

105. Az ombudsman először is emlékeztetett arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós intézmények és szervek széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek azon tényezők tekintetében, amelyeket az ajánlati felhívást követően a szerződés odaítéléséről való döntéskor figyelembe kell venni.

106. Az illetékes közigazgatási szervnek biztosított széles mérlegelési jogkör ellenére a sikertelen ajánlattevőnek joga van tájékoztatást kapni arról, hogy ajánlatát miért utasították el. Ez a jog az adminisztráció azon kötelezettségének kifejeződése, hogy határozatait minden olyan közigazgatási eljárásban megindokolja, amely hátrányosan érintheti az egyént [17].

107. A költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy „az ajánlatkérő minden olyan részvételre jelentkezőt vagy ajánlattevőt, akinek a pályázatát vagy ajánlatát elutasították, értesíti a döntés indokairól, valamint minden olyan ajánlattevőről, akinek az ajánlata elfogadható és írásban kérelmet nyújt be a nyertes ajánlat jellemzőiről és viszonylagos előnyeiről, valamint azon ajánlattevő nevééről, akinek a szerződést odaítélték”.

108. A jelen ügyben a panaszos kérését követően a Bizottság haladéktalanul közölte a panaszossal az értékelő jelentés azon részeit, amelyek az ajánlatára vonatkoztak. Az ombudsman véleménye szerint a jelentés vonatkozó részei konkrét és releváns észrevételeket tartalmaztak az elvégzett értékeléssel kapcsolatban. Ezen információk alapján a panaszos azonosítani tudta javaslatának azon részeit, amelyeket az értékelők pozitívan értékelték, és amelyeket kevésbé kielégítőnek ítélték. Ezen túlmenően az intézmény tájékoztatta a panaszost a nyertes ajánlat jellemzőiről és viszonylagos előnyeiről, valamint azon ajánlattevő nevééről, akinek a szerződést odaítélték.



109. Mindezek alapján az ombudsman úgy ítélte meg, hogy a Bizottság eleget tett az indokolási kötelezettségének és a sikertelen ajánlattevő tájékoztatáshoz való jogára vonatkozó formai követelményeknek, amelyeket a költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdése és végrehajtási szabályai 149. cikke ír elő.

110. Az ombudsman azonban megjegyezte, hogy a panaszos vitatta a Bizottság érvelését. 2006. december 8-i levelében a panaszos számos észrevételt tett álláspontjának alátámasztására, és lényegében azzal érvelt, hogy a Bizottság ajánlatának érdemi értékelése „méltánytalan”, „önkényes” és „nyilvánvaló értékelési hibákkal” szennyezett.

111. A jelen vizsgálat megindításakor az ombudsman felkérte a Bizottságot, hogy nyilvánítson véleményt a panaszról. Ennek során elvárta, hogy a Bizottság foglalkozzon a panaszos 2006. december 8-i levelében tett észrevételekkel. Ezek az észrevételek ugyanis olyan konkrét érveket tartalmaznak, amelyek alátámasztják a panaszos azon álláspontját, miszerint a Bizottságnak az ajánlatára vonatkozó értékelése helytelen volt. A Bizottság azonban véleményében tartózkodott attól, hogy ezekkel az észrevételekkel foglalkozzon. E vizsgálat során az ombudsman ezért kifejezetten felkérte a Bizottságot, hogy foglalkozzon a panaszos 2006. december 8-i levelében tett észrevételekkel. Ezt kétszer tette meg, 2008. december 2-án és 2010. március 31-én további vizsgálatai során. E kérések ellenére a Bizottság nem foglalkozott a panaszos fent említett érveivel, de lényegében azt állította, hogy a törvény nem kötelezte arra, hogy a panaszosnak olyan magyarázatokat adjon, amelyek túlmutatnak azon, amit már adott neki. Ebben az összefüggésben a Bizottság a Törvényszék ítélezési gyakorlatára, és különösen a T-211/07. sz., AWWW kontra *Eurofound* ügyben hozott ítéletre hivatkozott, amelyben a Bíróság kimondta, hogy az ajánlatkérő szerv az ajánlat elutasításáról szóló határozat indokolási kötelezettsége alapján nem köteles vitát kezdeményezni a panaszossal ajánlatának megalapozottságáról a nyertes ajánlathoz képest.

112. Az ombudsman fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy nem kérte fel a Bizottságot, hogy a közbeszerzési szabályokból eredő jogi kötelezettségek alapján válaszoljon a panaszos 2006. december 8-i levelében tett észrevételeire. Ehelyett az ombudsman 2006. december 8-i és 2010. március 31-i kérelmeit a megfelelő ügyintézés fogalma alapján nyújtották be. Az ombudsman következetesen azon a véleményen van, hogy a polgárbarát közigazgatás készen áll arra, hogy kifejtse álláspontját. Az ombudsman fenti kéréseit is azzal a céllal terjesztették elő, hogy lehetővé tegyék számára a panaszos által hozzá benyújtott panasz értékelését, amennyiben ez a panasz a panaszos Bizottság által tett ajánlatának értékelésére vonatkozott. A Bizottság azon döntése, hogy nem válaszol az ombudsman kéréseire, nem vette figyelembe ezeket a megfontolásokat. A Bizottság megközelítése ezért nemcsak rendkívül sajnálatos volt, hanem hatékonyan megakadályozta az ombudsmant abban, hogy elvégezze az említett értékelést. Ez a megközelítés azt jelenti, hogy a Bizottság nem tesz eleget az ombudsmannal való lojális együttműködésre vonatkozó kötelezettségének. Ennek megfelelően az ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy hivatali visszasságról van szó, és a következő ajánlástervezetet tette:

„A Bizottságnak válaszolnia kell az ombudsmannak a panaszos 2006. december 8-i levelében



kifejtett azon érveire, amelyek szerint a vitatott értékelést tisztességtelenség, önkényesség és nyilvánvaló értékelési hibák fertőzték meg. A Bizottság válaszában olyannak kell lennie, hogy az ombudsman befejezhesse a panaszos által felhozott vonatkozó állítások és állítások értékelését.”

B. A kártérítési kérelmet illetően

113. A Bizottság nem tett konkrét észrevételeket a panaszos kártérítési kérelmével kapcsolatban. Ugyanakkor tagadta, hogy a szóban forgó közbeszerzési eljárás keretében szabálytalanságokat követett volna el. Az ombudsman ezért további vizsgálatai során arra kérte a Bizottságot, hogy a kártérítési kérelemmel kapcsolatban is tegyen észrevételeket.

114. Válaszában a Bizottság megismételte, hogy teljes mértékben betartotta a közbeszerzési szerződések odaítélésére és az összes releváns információhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályokat. Az intézmény ezért úgy ítélte meg, hogy nem áll fenn kártérítési ok, mivel nem került sor az alkalmazandó jog megsértésére.

115. Észrevételeiben a panaszos fenntartotta állítását, és úgy vélte, hogy a Bizottságnak kártérítést kellene fizetnie neki, mivel ha a Bizottság megfelelően kezelte volna az ügyet, ő lett volna a nyertes ajánlattevő ebben a közbeszerzési eljárásban.

116. A panaszos hozzátette, hogy a Bizottság valamennyi szerződéséből való kizárására irányuló szisztematikus tervvel szembesül, és arra kényszerült, hogy jogai védelme érdekében az ombudsmanra és a Törvényszékre támaszkodjon. A folyamat azonban hosszú, fájdalmas, időigényes és erőfeszítés-igényes volt, és nagyon drága volt a panaszos számára. A Bizottságot egyelőre csak a panaszos jogi díjainak megfizetésére ítélték. Ilyen körülmények között a panaszos számára az egyetlen megoldás a múltban elszenvedett és a jövőben elszenvedett kár megtérítése volt. A panaszos arra számított, hogy a Bizottságnak be kell ismernie, hogy tévedett, és azonnal meg kell kezdenie a megfelelő kompenzációs intézkedések megvitatását.

Az ombudsman értékelése

117. Az ombudsman nem talált hivatali visszasságot a Bizottság részéről amiatt, hogy elfogadta a nyertes ajánlattevő érvényes javaslatát [18]. Az ombudsman ezért arra a következtetésre jutott, hogy amennyiben a panaszos kártérítési igénye a panasz ezen aspektusán alapult, annak eredménytelennek kell lennie.

118. Amint azt fent említettük, mivel a Bizottság nem foglalkozott a panaszos ajánlatának értékelésével kapcsolatos érveivel, az ombudsman az ajánlástervezet megtételekor nem tudta megállapítani, hogy a Bizottság hivatali visszasságot követett-e el az értékeléssel kapcsolatban. Következésképpen az ombudsman megjegyezte, hogy azt sem tudta eldönteni, hogy a panaszos jogosult-e kártérítést követelni ebben az összefüggésben.



C. Az ajánlástervezetét követően az ombudsman elé terjesztett érvek

A Bizottság észrevételei az ombudsman ajánlástervezetét követően

119. Az ombudsman ajánlástervezetéről szóló részletes véleményében a Bizottság általános megjegyzésként rámutatott arra, hogy a panaszos 2006. december 8-i levelében tett észrevételei hiányos idézeteken alapulnak. A Bizottság konkrétabb magyarázatai a következőképpen foglalhatók össze.

Az a) kritérium tekintetében [19]

120. A Bizottság megjegyezte, hogy az értékelő bizottság úgy ítélte meg, hogy: *az elérendő feladatok és eredmények tekintetében az informatikai komponens nem kapcsolódott megfelelően az integrációs szakértelemhez. Ami az informatikai részt illeti, az ajánlat általában zavaros, nem pontos, nem elég konkrét, és nem tartalmaz olyan fontos szempontokat, mint például a kockázatelemzés.* A Bizottság megjegyezte, hogy észrevételeiben a panaszos elmulasztotta a fenti mondat első részét. Ez a rész azonban fontos volt „*az elérendő feladatok és eredmények*” tekintetében. Értékelésében az értékelő bizottság a panaszos javaslatának pozitív pontjait is kiemelte, például azt a kijelentést, hogy „*az ajánlattevőnek világos képe volt a kontextusról*”.

121. A Bizottság kifejtette, hogy a panaszosnak jobban és pontosabban be kellett volna mutatnia, hogy az ajánlati felhívás két fő eleme – az informatikai és az integrációs szakértelem – hogyan kapcsolódik egymáshoz. Ez az ajánlati felhívás egyik fő jellemzője volt, mivel nem csupán informatikai ajánlatról vagy a migránsok integrációjára vonatkozó politikák elemzéséről szóló ajánlatról volt szó, hanem a kettő kombinációjáról is. A Bizottság hozzátette, hogy a panaszosnak jobban el kellett volna magyaráznia, hogy az informatikai rendszer (weboldal) és funkciói hogyan felelhetnek meg a szerződés/projekt célkitűzéseinek és kihívásainak. Ha így tett volna, ajánlata pontosabb és konkrétabb lett volna.

122. 2006. december 8-i levelében a panaszos nem említette, hogy az értékelő bizottság egy másik példát is említett a panaszos javaslatában szereplő hasonló hiányosságokra, nevezetesen arra, hogy „*az ajánlattevő hogyan fog foglalkozni a nyelvi, fordítási és nemzetközi kérdésekkel, nem volt kellően leírva (és a projekt egyik kockázata és kritikus sikertényezője volt)*”. Amint azt az értékelő jelentés említi, a panaszos ajánlatának „*Kritikus sikertényezők és kockázatok*” című 7. fejezete valójában nem tartalmazott kockázatelemzést, mivel csak a sikertényezőkre összpontosított.

A b) kritérium tekintetében [20]

123. Ami az értékelő bizottság azon észrevételét illeti, hogy „*a módszer kutatási jellegű volt, és nem biztosította a teljes sikert a weboldal fejlesztéséhez szükséges gyakorlati tapasztalatokkal és különösen a bevált gyakorlatok adatgyűjtési eszközével való kapcsolat tekintetében*”, a



Bizottság rámutatott, hogy a panaszos ismét nem idézte a jelentés teljes szövegét. Ez utóbbi szövege a következő: *„Mivel a munkamódszereket jó módon fejlesztették ki, túl nagy hangsúlyt fektettek a statikus információkra, azaz a módszer inkább kutatási jellegű volt [...]”*.

124. A Bizottság kifejtette, hogy az értékelő bizottság nem állította, hogy a panaszos nem szolgált volna a bevált gyakorlatok összegyűjtésére szolgáló módszertan elemeivel. Inkább azt a megjegyzést tette, hogy a hangsúly többnyire „*statikus*” információkra irányult, míg a „*nem statikus*” szempont a bevált gyakorlatokra korlátozódott [21]. Egy naprakész weboldal létrehozása és fenntartása érdekében a panaszosnak jobban ki kellett volna fejtenie a „*nem statikus*” szempontot a módszertanának az ajánlatának 3. részében szereplő leírásában.

125. A Bizottság ezt követően az értékelő bizottság alábbi észrevételeire hivatkozott:

„Az informatikai rész tekintetében az ajánlattevő általában nem rendelkezik egyértelműséggel, tömörséggel, szerkezettel és következetességgel.”

„Az IS irányításával kapcsolatban [d] két módszertant javasol : RUP [Rational Unified Process] és saját készítésű webfejlesztési módszertana. Az ajánlat [nem] bizonyította a két módszer egyértelmű, hatékony és működőképes integrálását.”

Nem javasolta, hogy a különböző fázisokat iterációkra csökkentsék, ami egy RUP-gyakorlótól elvárható. A RUP (amelyek nem voltak szükségesek) műtárgyainak listája, amelyeket minden egyes iteráció során előállítanak, nem került leírásra. Még magát a forráskódot sem írták le az egész folyamat kimeneti tárgyaként.

126. A Bizottság megismételte, hogy az értékelő bizottság úgy ítélte meg, hogy a panaszos ajánlata nem egyértelmű, tömör, struktúrájú és következetes. A tömörség hiányát a panaszos ajánlatának hossza (több mint 200 oldal) magyarázta, míg más ajánlatok lényegesen rövidebbek voltak.

127. Ami az egyértelműséget, a szerkezetet és a következetességet illeti, az értékelő bizottság megjegyezte, hogy az RUP (Rational Unified Process) 2.1. szakaszban szereplő leírása felületes és nem megfelelően strukturált. Négy részből állt: egy áttekintéssel kezdődött; a Szoftverfejlesztési Alapfolyamatok folytatása; ezután átkerült a követelmények kezelésére és dokumentálására. E szakaszok hatóköre és jelentősége eltérő volt. Ezenkívül nem volt egyértelmű, hogy a panaszos ajánlatának 2.3. szakasza, amely a grafikus felhasználói felület kialakításával foglalkozik, hogyan részletezi az RUP-t. A Bizottság abból indult ki, hogy a panaszos ehelyett az ajánlat 2.2. szakaszára hivatkozott, amely ismerteti a házi készítésű módszertant. Ebben az esetben az értékelő bizottságnak a két módszer egyértelmű, hatékony és működőképes integrációjára vonatkozó bizonyítékok hiányára vonatkozó megjegyzése továbbra is érvényes volt. A Bizottság hivatkozott a panaszos ajánlatának 24. oldalára, ahol a panaszos kijelentette, hogy ezt a házi készítésű módszert *„... beépítették az e fejezet első szakaszában leírt RUP-módszerbe”*. Az ezt követő szövegben azonban nem volt olyan feltérképezés a RUP és a panaszos módszertani szakaszai, tevékenységei, műtárgyai és szerepe között, amely megmagyarázná, hogyan valósult meg az RUP és a panaszos házi



készítésű technológiája közötti integráció.

128. A Bizottság ezért úgy ítélte meg, hogy a panaszos ajánlatának általános megközelítése nem egyértelmű, és kizárólag az volt az oka, hogy követnie kell a Bizottság RUP használatára vonatkozó ajánlását. Ez a RUP elveinek egyszerű elméleti leírását eredményezte, amely folyamatosan elkülönült a házi készítésű módszertantól. A panaszos azon észrevétele, hogy *„ezt a módszert már évek óta a Bizottsággal egyetértésben, pontosan ugyanolyan típusú projektek kidolgozása érdekében alkalmazzuk”*, nem releváns a konkrét pályázati eljárás szempontjából; nyilvánvalóan szubjektív kijelentésről van szó, amely nem tekinthető az ajánlatát alátámasztó érveknek. Hangsúlyozni kell azonban, hogy az értékelő bizottság értékelése nem vitatta a házi készítésű módszertan hatékonyságát, hanem kiemelte a javasolt megoldás kétértelműségét és egyértelműségének hiányát.

129. Ezt követően a Bizottság kijelentette, hogy az RUP-szakaszok iterációkra történő bontása az RUP-módszer lényegét érinti. Minden iterációnak tartalmaznia kell a termék kiadásához vezető fejlesztési tevékenységeket és a kapcsolódó műtárgyakat. A benyújtandó anyagok listájának különböző tervezetekben történő, az ajánlat 3.1. szakaszában ismertetett bemutatásával a panaszos nem szolgáltatott valós bizonyítékot arra nézve, hogy követte a kért iteratív megközelítést. Továbbá a panaszos ajánlatának 2.2. pontja megemlíti, hogy a házi készítésű módszertanban a nyolc javasolt szakasz közül nem mindegyik volt ismétlődő jellegű, mivel a 25. oldalon egyértelműen kijelentették, hogy csak *„[...] az első négy szakaszt gyakran ismétlődő módon vizsgálják felül [...]”*.

130. Az értékelő bizottság megjegyzése a *„[...] maga a kód nem az egész folyamat kimeneti műtárgyaként volt leírva”*, *„azon a megfigyelésen alapult, hogy a rendszer »építi«, mivel a futásidejű rendszerfunkciók tesztelhető részhalmaza önmagában projekttárgyak, nem szerepelt a 3.1. szakaszban szereplő projekteredmények katalógusában”*. Az észrevétel tehát egyáltalán nem a panaszosnak a kódírási eljárásokkal és technikákkal kapcsolatos felfogására vonatkozott. E tekintetben megalapozatlan volt a panaszos azon érve, amely szerint nyilvánvaló értékelési hiba történt.

131. Ami az értékelő bizottság azon észrevételét illeti, hogy az RUP valóban egyértelmű volt az alkalmazandó terminológiát illetően: az érdekelt felek követelményeinek kezelése a kidolgozási szakasz egyik kulcsfontosságú tevékenysége volt, amely itt nem volt egyértelműen elkülönítve és meghatározva. Az érdekelt felek előzetes felsorolását várták”, a Bizottság megállapította, hogy az ajánlat egyértelműsége és teljes megértése az értékelés legfontosabb szempontjai, amelyeket valamennyi ajánlattevőre tisztességesen alkalmaztak. Ha az ajánlattevő nem alkalmazta szisztematikusan a terminológiát, az értékelő bizottságnak ezt meg kellett említenie az értékelésben.

132. Az értékelő bizottság kiemelte, hogy a panaszos különböző fogalmakat kevert, és kétértelmű terminológiát használt. Így az ajánlat 2.1. szakaszában a *„folyamat”* kifejezés helyébe a *„fegyelem”* kifejezés lépett. Ezenkívül a 2.1.2.2. szakaszban hivatkoztak egy nem RUP *„felhasználói követelményekre vonatkozó előírások”* dokumentumra, valamint egy másik hivatkozásra (ugyanazra vagy egy másik dokumentumra), a *„Szoftverkövetelmények*



specifikációjára” egy későbbi szakaszban a panaszos ajánlatának 2.1.3. szakaszában. Ez nem volt összhangban a RUP-t követően készült műtárgyakkal, és azt mutatta, hogy a panaszos nem bizonyította a kért minőséget a javasolt megközelítés leírásában.

133. A Bizottság hozzátette, hogy a „*követelmények kezelése*” és a „*követelményekkel kapcsolatos fegyelem*” leírását a panaszos javaslatának 2.1.2.2. alszakasza, valamint ismét a 2.1.3. szakasz ismerteti, így nem világos, hogy miért van szükség két különböző szakaszra ugyanazon probléma megoldásához. Továbbá, ellentétben a panaszos állításával, a „*RUP-ra vonatkozó követelményekre vonatkozó fegyelem*”, amelyet konkrét lépések, nevezetesen a) „*a probléma elemzése*” révén kellett végrehajtani; b) „*megértse az érdekelt felek igényeit*”; c) „*a rendszer meghatározása*”; d) „*a rendszer hatókörének kezelése*”; e) „*a rendszer meghatározásának finomítása*”; és f) „*Változó követelmények kezelése*” nem szerepel ajánlatának 2.1.3. szakaszában.

134. Ami az értékelő bizottság azon észrevételét illeti, hogy „*az ajánlattevő nem javasolt olyan vállalati architektúra-kerettechnológiát, mint a CEAF [a Bizottság vállalkezési informatikai architektúrájára vonatkozó keretrendszer], amelyet a Bizottság fejlesztett ki, és egyértelműen a követelmények részét képezte*”, a Bizottság rámutatott, hogy az értékelő bizottságnak nem feladata, hogy olyan információkat keressen, amelyek nem szerepeltek egyértelműen a panaszos ajánlatában, és következtetéseket von le arról, hogy a panaszos ajánlata esetleg megfelel-e a Bizottság normáinak.

135. Az a tény, hogy a fejlesztés alapjaként egy MERMIG nevű platformot hoztak létre, nem tekinthető olyan elemnek, amely egyértelműen hozzáadott értéket teremt a projekt számára. A végleges informatikai platformról, amelyre a szóban forgó rendszert – és minden informatikai rendszert – ki kellett építeni, csak az informatikai fejlesztési módszertani szakaszok alapos lezajlása és az érintett érdekelt felek jóváhagyása után lehetett döntést hozni. Nem lehetett az ajánlattevő biztosítéka alapján hozott döntés arról, hogy az egyik terméke kiváló.

136. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az értékelő bizottság következetesen és egyértelműen és teljes körűen foglalkozott a b) kritériummal. Megismételte, hogy az értékelő bizottság valamennyi ajánlattevőt tisztességes és objektív módon kezelt. Valójában a RUP [22] és a CEAF [23] módszer alkalmazásának elmulasztásával kapcsolatos észrevételeket egy másik ajánlattevőhöz is címezték. A Bizottság esetében az értékelő bizottság teljes mértékben indokolta a panaszos b) kritériumra vonatkozó ajánlatát.

A c) kritérium tekintetében [24]

137. Ami ezt a kritériumot illeti, a panaszos megjegyezte, hogy „*az értékelő bizottság csak 18,5 ponttal, a küszöbérték felett mindössze fél ponttal biztosította ezt a kritériumot.*” A Bizottság nem értette meg a „*[...] mindössze fél ponttal a küszöbérték felett [...]*” megjegyzés jelentését. A panaszos sikeres volt ebben a kritériumban, de az értékelő jelentésben ismertetett okok miatt nem érte el a magasabb pontszámot.

138. A Bizottság rámutatott, hogy az értékelő bizottság következő észrevétele („*az ajánlat*



azonban úgy tűnik, hogy túlzott mértékben támaszkodik a Bizottság észrevételeire”) a panaszos ajánlatának pozitív szempontjainak ismertetését követően tette meg. Utalt a panaszos ajánlatában említett függőségekre, például a 7. fejezetben (az ajánlat 50. oldala), ahol az ajánlattevő a „ hírek ” részhez fordult („az ilyen jellegű híreket akkor például az integrációval foglalkozó nemzeti kapcsolattartóknak kell megadniuk”) , vagy az 55. oldalon a kötelező tájékoztatásról szóló szakaszban.

139. Az értékelő bizottság azt is megállapította, hogy „ a projektszervezési fejezet projektmenedzsmentre vonatkozó része ott nem releváns. ” A Bizottság e tekintetben megjegyezte, hogy az értékelő bizottság már tisztázta, hogy a projektmenedzsment „ [...] (lehetségesen be kellett volna illeszteni a módszertani szakaszba), ” „azaz a konkrét szakaszt jobban be kellett volna helyezni a projektmenedzsment tudományágát leíró módszertani szakaszba ”. Ez újabb példája annak, hogy az ajánlattevő nem értette megfelelően az RUP-módszert.

140. Ami az értékelő bizottság azon észrevételét illeti, hogy az informatikai rész esetében „nem került sor az erőforrások elosztására és a munkacsomagra vonatkozó részletes bontásra” , a Bizottság egyértelművé tette, hogy a magas színvonalú munkaprogramnak a profilok feladatonkénti bontását is tartalmaznia kell. Ezért a panaszosnak munkalebontási struktúrát kellett volna rendelkezésre bocsátania annak igazolására, hogy a projekttevékenységeket a rendelkezésre álló forrásokkal képes ütemezni és megtervezni.

141. Következésképpen a Bizottság kijelentette, hogy az ombudsman ajánlástervezetét követően foglalkozott a panaszos érveivel. A Bizottság fenntartotta, hogy az ezen ajánlati felhívás esetében alkalmazott eljárást nem fertőzte meg tisztességtelenség, önkényesség és nyilvánvaló értékelési hibák. Hangsúlyozta, hogy részletesen és a jogi követelményeken túl kifejtette az értékelő bizottság által az ajánlattal kapcsolatban előterjesztett észrevételeket. Az intézmény hozzátette, hogy azt is bizonyította, hogy az értékelő bizottság észrevételei teljes mértékben indokoltak.

A panaszos észrevételei a Bizottság által szolgáltatott további információkkal kapcsolatban

142. A Bizottság részletes véleményére vonatkozó észrevételeiben a panaszos először is megjegyezte, hogy a Bizottság csak 2012 nyarán, azaz hat évvel a vitatott ajánlati felhívás lezárását követően nyújtotta be a fenti magyarázatokat. Még ha el is fogadnánk, hogy ezek az észrevételek lehetővé tehetik a Bizottság számára, hogy teljesítse kötelezettségeit, *nem* , azokat túl későn bocsátották ki ahhoz, hogy lehetővé tegyék a panaszos számára a fellebbezési jogainak gyakorlását a Törvényszék előtt, és túl későn ahhoz, hogy pénzügyi kártérítést kérjen (amennyiben jogosult lett volna rá). A panaszos véleménye szerint ez a helyzet, amely nem véletlen, hanem szisztematikus volt, hivatali visszasság bizonyítéka volt.

143. Ami a Bizottság válaszában a lényegét illeti, a panaszos úgy ítélte meg, hogy az intézmény ismét elmulasztotta egyértelműen és pontosan megválaszolni a kérését, amelyet a költségvetési rendelet és a végrehajtási szabályok rendelkezéseivel összhangban magyarázatot



kell adni. A panaszos különösen azt várta, hogy tájékoztatást kapjon arról, hogy ajánlata miért és hogyan nem felelt meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációban foglalt követelményeknek, valamint arról, hogy a nyertes ajánlattevő milyen többet vagy jobbat ajánlott fel.

144. A panaszos fenntartotta azon álláspontját, hogy a Bizottság továbbra is olyan homályos és megalapozatlan kifejezéseket használt, mint a „*nem jól leírt*” vagy „*pontosabban és pontosabban bizonyítania kellett volna annak megértését*” vagy „*meg kellett volna fejtenie a módját*”, ami nem magyarázta meg, hogy a nyertes ajánlattevő miért tett jobb ajánlatot.

145. Ugyanez vonatkozik a Bizottság egyéb észrevételeire is, például arra, hogy a panaszos ajánlatát „*jobban kellett volna kidolgozni*”; „*az egyértelműség, a tömörség, a szerkezet és a következetesség hiánya*”; és „*felszínes és nem jól strukturált*”. A panaszos szerint a Bizottság ilyen homályos érveket alkalmazott annak érdekében, hogy „*indokolja az adott besorolási fokozatot*”. Az ilyen észrevételek azonban nem feleltek meg az ajánlatkérő szerv azon kötelezettségének, hogy megindokolja döntését. Továbbá, a megfelelő ügyintézés elvével összhangban eljárva az ajánlatkérő szervnek nem szabad döntéseit ilyen érvekre alapoznia, majd szerződéseket ítélhet oda, és millió EUR összegű uniós forrásokat költthet el.

146. A panaszos továbbá úgy ítélte meg, hogy az ajánlatok értékelése során a Bizottság *utólagosan* új értékelési szempontot vezetett be, amelyet az ajánlattevők korábban nem ismertek. Konkrétabban a panaszos a b) kritériumra hivatkozott, és megjegyezte, hogy az értékelők azzal érveltek, hogy a panaszos által javasolt módszertan nincs egyértelműen hozzárendelve a RUP-hoz. A panaszos azonban ugyanazt a módszert javasolta, mint amelyet a Bizottsághoz eljuttatott valamennyi projektnél alkalmazott, amely a RUP-on alapult. Ezenkívül ez a módszertan teljes mértékben összhangban volt a Bizottság saját követelményeivel és gyakorlatával. A panaszos hozzátette, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció szerint az ajánlattevőket felkérték módszertanuk bemutatására. Értékelni kell, amit felajánlottak. Nem kérték őket arra, hogy „bármilyen más módszerrel térképezzék fel”. Ezért a benyújtott ajánlatokat nem lehetett volna feltérképezési eljárás alapján megítélni.

147. A panaszos jelezte, hogy ugyanez mondható el a Bizottságnak a c) kritériumra vonatkozó észrevételeiben. A Bizottság azzal érvelt, hogy a projektmenedzsment elemet az ajánlat egy másik szakaszában kellett volna elhelyezni, és a panaszost le kellett volna minősíteni, nem azért, amit felajánlott, hanem arra, hogy az ajánlatban hol tette ajánlatát. Ez nem tükröződött az ajánlattételhez szükséges dokumentációban, vagy bármely más elvont indokban, amelyet egy logikus ajánlattevőtől esetleg elvárni kellene. Ugyanez vonatkozik a forráselosztás részletes bontására is, amelyet az ajánlattételhez szükséges dokumentáció sem ír elő. A panaszos megjegyezte, hogy ez a részletesség még a szóban forgóhoz hasonló fix árú projektek esetében sem volt megfelelő.

148. A panaszos véleménye szerint az értékelők észrevételeket tettek az egyes kritériumokkal kapcsolatban, de nem összpontosítottak magára a kritérium leírására, ezáltal új és ismeretlen elemekkel megváltoztatva annak jelentését.



149. A panaszos nem értett egyet a Bizottság azon észrevételével, hogy nem ajánlotta fel a CEAF-ot. Azzal érvelt, hogy ez az észrevétel teljesen megalapozatlan, mivel ajánlata CEAF-ot ajánlott fel. A panaszos megjegyezte, hogy a Bizottság ugyanakkor dicsérte azt az ajánlattevőt, aki saját „házi vállalkozási architektúra-keretmódszert” kínált, amely egyértelműen nem CEAF.

150. A fentiekre tekintettel a panaszos úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem tartotta be kötelezettségeit, és bizonyos ajánlatok leminősítésére és mások népszerűsítésére irányuló gyakorlatokat alkalmazott, olyan szempontok alkalmazásával, amelyeknek semmi köze az ajánlattételhez szükséges dokumentációhoz. Ezek a gyakorlatok lejáratták az egész értékelési folyamatot. Úgy tűnik, hogy ez a magatartás nem felel meg az etikai kódexnek és a megfelelő ügyintézésnek, amelyet a jó hírű uniós intézményeknek, például a Bizottságnak követniük kell.

151. A panaszos ezért felkérte az ombudsmant, hogy kérje fel a Bizottságot, hogy tartózkodjon az ilyen gyakorlatoktól, dolgozzon ki egyértelmű ajánlattételi dokumentációt, és ne vezessen be *utólagosan* új kritériumokat. Azzal érvelt, hogy a Bizottságnak mindig konkrét indoklással kell szolgálnia, össze kell hasonlítani az egyes ajánlatokat a kiválasztott ajánlattal, és be kell mutatnia, hogy a nyertes ajánlattevő „többet” vagy „jobbat” kínált. Ami a legfontosabb, a Bizottságot fel kell kérni, hogy mutasson be egyértelmű kapcsolatot az odaítélt besorolási fokozat és a hivatkozott kritériumok között.

D. Az ombudsman értékelése ajánlástervezete után

152. Ajánlástervezetében az ombudsman kifejtette, hogy nem kéri a Bizottságot, hogy a közbeszerzési szabályokból eredő jogi kötelezettségek alapján válaszoljon a panaszos 2006. december 8-i levelében tett észrevételeire. Ehelyett az ombudsman kérését a megfelelő ügyintézés fogalma és annak megértése alapján nyújtották be, hogy a polgárbarát közigazgatás készen áll arra, hogy szükségtelen késedelem nélkül kifejtse álláspontját [25]. Mindezek alapján az ombudsman ismételt felkérte a Bizottságot, hogy megfelelően foglalkozzon a panaszos által 2006. december 8-án kelt levelében előadott érvekkel.

153. A felek által szolgáltatott további információk gondos elemzését követően az ombudsman úgy véli, hogy legutóbbi beadványaiban a Bizottság foglalkozott a panaszos által a 2006. december 8-i levelében előadott érvekkel, és kellő részletességgel tisztázta az értékelő bizottság által a panaszos ajánlatával kapcsolatban tett észrevételeket. Az ombudsman nem ért egyet a panaszossal abban, hogy a Bizottság által előterjesztett további magyarázatok homályosak vagy megalapozatlanok voltak. A Bizottság ismertette az értékelő bizottság észrevételeinek konkrét hátterét, és konkrét példákat nyújtott be annak érdekében, hogy a panaszos megérthesse a vonatkozó következtetéseket [26]. Az a tény, hogy a panaszos még mindig elégedetlen volt a Bizottság által felhozott okokkal, nem jelenti azt, hogy az utóbbi által adott magyarázatok nem voltak megfelelőek vagy nyilvánvalóan tévesek voltak.

154. A panaszos előadta, hogy a Bizottság *utólagosan új értékelési kritériumot vezetett* be, amelyet az ajánlattételhez szükséges dokumentáció nem határozott meg konkrétan. Az ombudsman e tekintetben emlékeztet arra, hogy a Bizottság széles mérlegelési mozgástérrel



rendelkezik azon tényezők tekintetében, amelyeket az ajánlati felhívást követően a szerződés odaítéléséről való döntéskor figyelembe kell venni [27] . Mérlegelési jogkörének gyakorlása során az értékelő bizottság tehát jogosult volt meghatározni azokat a részletes kritériumokat vagy értékelési táblázatot, amelyek alapján az összes pályázatot értékelni lehet. Álláspontjának alátámasztása érdekében a panaszos nem értett egyet azzal a következtetéssel, hogy az általa javasolt módszertant nem térképezték fel egyértelműen a RUP-val, mivel minden korábbi projekt esetében ugyanazt a módszert javasolta, mint amelyet a Bizottságnak nyújtott be. Ugyanakkor, amint azt a Bizottság kifejtette, az a tény, hogy a panaszos a múltban ugyanezt a módszert javasolta, nem releváns a jelen ajánlat értékelése szempontjából, mivel a Bizottság véleménye szerint a panaszos ajánlatának általános megközelítése nem volt egyértelmű, mivel a RUP-elvek egyszerű elméleti leírása volt. Az ombudsman ezt a magyarázatot ésszerűnek tartja.

155. A panaszos továbbá azzal érvelt, hogy nem lett volna szabad kevesebb pontot kapnia csak azért, mert bizonyos információkat az ajánlatának más részeiben tüntettek fel. Észrevételeiben a Bizottság kifejtette, hogy az értékelő bizottság úgy ítélte meg, hogy a projektmenedzsmentre vonatkozó rész jobb lett volna a projektirányítási fegyelemtől szóló módszertani szakaszban. A Bizottság e tekintetben rámutatott arra, hogy ez egy másik példa, amelyben a panaszos nem bizonyította megfelelően az RUP módszertanát [28] . E tekintetben az ombudsman megjegyzi, hogy úgy tűnik, hogy a Bizottság által ebben az összefüggésben odaítélt pontokat nem az a tény határozta meg, hogy a panaszos bizonyos információkat adott egy olyan részbe, amelyet a Bizottság nem tartott megfelelőbbnek, hanem az, hogy a panaszos általánosságban nem értette meg a RUP módszertanát. Az ombudsman úgy véli, hogy a panaszos nem tudta megkérdőjelezni ezt az álláspontot.

156. Mindenesetre elegendő azt állítani, hogy a panaszos nem nyújtott be semmilyen bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a javaslata értékeléséhez alkalmazott kritériumok tisztességtelenek, indokolatlanok vagy diszkriminatívak voltak, és bármilyen módon eltértek a többi javaslat értékeléséhez használt kritériumoktól.

157. A panaszos végül tudni szeretne volna, hogy a nyertes ajánlattevő a saját ajánlatához képest többet vagy jobbat kínált. Az ombudsman emlékeztet arra, hogy 2006. december 5-én a Bizottság tájékoztatta a panaszost a nyertes ajánlattevő nevéről, a panaszosnak odaítélt pontszámokról és a nyertes ajánlatról mindhárom kritérium tekintetében, valamint a nyertes ajánlattevő által kínált szolgáltatások összköltségéről. Ebben a levélben a Bizottság összefoglalta, hogy a sikeres ajánlattevő ajánlatát „*egyértelműnek, célzottnak és jól strukturáltnak*” tekintették. Hozzátette, hogy az informatikával és az integrációval kapcsolatos mindkét részt „*átfogónak és egymással összefüggőnek*” tekintették, és hogy a panaszos ajánlata „*jelentős hiányosságot tárt fel az informatikai részre vonatkozó megközelítés és módszertan minősége és egyértelműsége tekintetében*” .

158. Ezenkívül érdemes hozzátenni, hogy a panaszosnak az értékelő jelentés másolatának kézhezvételére irányuló kérését követően a Bizottság haladéktalanul benyújtotta ezt a jelentést [29] , amely a panaszos és a nyertes ajánlattevő ajánlataira vonatkozó értékelés következtetéseit is tartalmazta. Figyelembe véve, hogy a Bizottság a fenti elemeket a panaszos



rendelkezéseire bocsátotta, az ombudsman megállapítja, hogy a Bizottság valóban elegendő információt szolgáltatott a panaszosnak a nyertes ajánlattevő által benyújtott ajánlatról [30] és a vonatkozó rangsorolásról.

159. A fentiekre tekintettel az ombudsman úgy véli, hogy a Bizottság elfogadta ajánlástervezetét, és kielégítő lépéseket tett annak végrehajtása érdekében.

160. Mivel az ombudsman úgy ítéli meg, hogy a panaszos ajánlatának értékelése nem volt tisztességtelen, önkényes vagy nyilvánvaló értékelési hibát követett el, következésképpen a panaszos kártérítési kérelmének e tekintetben semmisnek kell lennie [31] .

161. A fenti következtetésekre tekintettel (lásd: 103., 159. és 160. pont) az ombudsman nem állapít meg hivatali visszásságot a Bizottság részéről.

E. Következtetések

A panasz kivizsgálása alapján az ombudsman a következő következtetéssel zárja le:

A Bizottság elfogadta az ombudsman ajánlástervezetét, és kielégítő lépéseket tett annak végrehajtása érdekében. Az ombudsman a jelen ügyben nem állapít meg hivatali visszásságot.

A panaszost és a Bizottságot tájékoztatni fogják erről a döntésről.

P. Nikiforos Diamandouros

Kelt Strasbourgban, 2012. december 13-án.

[1] Hivatkozási szám: JLB/B4/2006/02.

[2] Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 18. pontja.

[3] Az EKGAB 4. cikke (Igazságosság) a következőképpen szól: „A tisztviselő a jogszabályoknak megfelelően jár el, és a közösségi jogszabályokban megállapított szabályokat és eljárásokat alkalmazza. A tisztviselőnek különös figyelmet kell fordítania arra, hogy az egyének jogait vagy érdekeit érintő határozatok jogi alapokkal rendelkezzenek, és hogy tartalmuk megfeleljen a jogszabályoknak. ”

[4] Az EKGAB 17. cikke (ésszerű határozathozatali határidő) a következőképpen szól: „A tisztviselő gondoskodik arról, hogy az intézményhez intézett valamennyi kérelemről vagy panaszról késedelem nélkül, de legkésőbb a kézhezvételtől számított két hónapon belül döntést hozzanak. (...) ”



- [5] Az ombudsmannak a panaszozhoz intézett 2011. június 30-i és 2011. október 27-i levelei.
- [6] Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 4.5.2. pontja „Az Európai Bizottság informatikai politikájának való megfelelés” címet viseli.
- [7] A C-421/01. sz. *Traunfellner GmbH ügyben* hozott ítélet (EBHT 2003., I-11941. o.).
- [8] Az eljárást megindító hirdetmény II.1.9. cikkének szövege a következő: „Variánsokat fogadunk el: Nem”.
- [9] Az eljárást megindító hirdetmény II.2.2. cikke a következőképpen szól: „*Opciók: Nem*”.
- [10] Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002 tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.).
- [11] Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 114. o.).
- [12] Rational Unified Process (RUP).
- [13] A Bizottság a T-50/05. sz., *Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre* (EBHT 2010., II-1071. o.) és a T-211/07. sz., *AWWW kontra Eurofound ügyben hozott ítéletre* (EBHT 2008., II-106. o.) hivatkozott.
- [14] Lásd a fenti 51. pontot.
- [15] Lásd a fenti 38. pontot.
- [16] Az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak (14.2. pont) a közbeszerzési eljárás során történő kizárásokra vonatkozó rendelkezése a következőképpen szól:
- „A szerződéseket nem ítélik oda olyan ajánlattevőknek, akik a közbeszerzési eljárás során: összeférhetetlenség áll fenn; az ajánlatkérő által a szerződési eljárásban való részvétel feltételeként kért információk szolgáltatása során való megtevést követett el, vagy elmulasztotta megadni ezt az információt.”
- [17] Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. cikke és az EKGAB 18. cikke.
- [18] Lásd a fenti 103. pontot.
- [19] A) kritérium: „A kontextus, a célkitűzések, a kihívások, a problémák és szükségletek, valamint az előformálandó feladatok és az elérendő eredmények megértése – 20 pont (legalább 12 pont)”.



[20] b) kritérium: „Az e megbízáshoz javasolt megközelítés, módszertan és munkamódszerek minősége és egyértelműsége, beleértve az információgyűjtési, -elemzési és -feldolgozási technikákat is. A kreativitást is figyelembe veszik – 50 pont (legalább 30 pont) ”.

[21] A Bizottság a panaszos ajánlatának 6. oldalára hivatkozott.

[22] Lásd a fenti 127. pontot.

[23] Lásd a fenti 134. pontot.

[24] c) kritérium: „A munkaprogram és az ütemterv minősége és koherenciája, beleértve a feladatokkal, mérföldkövekkel és eredményekkel való összhangot, valamint a projektcsoport szervezetét, irányítását és munkamódszereit, valamint a felelősségi köröknek az egyes tagok közötti elosztását – 30 pont (minimum 18 pont) ”.

[25] Lásd a fenti 112. pontot.

[26] Lásd a fenti 120–140. pontot.

[27] Lásd a fenti 105. pontot.

[28] Lásd a fenti 139. pontot.

[29] Lásd a fenti 8. és 9. pontot.

[30] Lásd még a fenti 108–109. pontot.

[31] Lásd még a 153–154. pontot.